Yksityisten teiden liittymät maanteihin

Lupa-asioiden käsittely

TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN

Yksityisten teiden liittymät maanteihin

Lupa-asioiden käsittely

Suunnitteluvaiheen ohjaus

Tiehallinto
Helsinki 2007

Valokuvat: Heikki Heiniö (kansi), Nils Halla, Olli Mäkelä ja Timo Vuoriainen

ISBN 978-951-803-844-6
TIEH 2100050-07

Verkkojulkaisu pdf (www.tiehallinto.fi/julkaisut)
ISBN 978-951-803-845-3
TIEH 2100050-v-07

Edita Prima Oy
Helsinki 2007

Julkaisua myy:
Edita Prima Oy
Sähköposti: asiakaspalvelu.prima@edita.fi
Telefaksi 020 450 2470
Puhelin: 020 450 011

TIEHALLINTO
Asiantuntijapalvelut
Opastinsilta 12 A
PL 33
00521 HELSINKI
Puhelinvaihde 0204 2211

TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN

MUU OHJAUS

11.6.2007 9440/2006/30/10

VASTAANOTTAJA
Tiepiirit, keskushallinnon yksiköt

SÄÄDÖSPERUSTA
Maantielaki, yksityistielaki, maankäyttö- ja rakennuslaki

KORVAA/MUUTTAA
Yksityisten teiden liittymät
TIEL 2120005 vuodelta 1997

KOHDISTUVUUS
Tiehallinto

VOIMASSA
1.7.2007 - toistaiseksi

ASIASANAT
Liittymät, yksityiset tiet

Yksityisten teiden liittymät maanteihin - Lupa-asioiden käsittely, TIEH 2100050-07

Ohjeessa käsitellään yksityisten teiden liittymälupamenettelyä ja luvan harkinnassa noudatettavia yleisiä periaatteita.

Tiehallinnossa on laadittu ja hyväksytty v. 2006 yksityisten teiden liittymille toimintalinjat (TIEH 1000119-v-06). Niiden laatimisessa oli mukana myös Suomen Kuntaliitto ja Maanmittauslaitos. Samassa yhteydessä laadittiin lisäksi asiaa laajemmin käsittelevä taustaselvitys. Toimintalinjajulkaisu ja taustaselvitys ovat olleet tämän ohjepäivityksen taustamateriaalina.

Ohje on tarkoitettu ensisijaisesti liittymälupa-asioiden valmistelijoille ja päättäjille.

Apulaisjohtaja

Pauli Velhonoja

Ylitarkastaja

Nils Halla

LISÄTIETOJA
Nils Halla
Tiehallinto
Puh. 0204 22 2516

JAKELU/MYYNTI
www.tiehallinto.fi/julkaisut
asiakaspalvelu.prima@edita.fi
Faksi 020 450 2470

TIEDOKSI

Liikenne- ja viestintäministeriö
Ympäristöministeriö
Suomen Kuntaliitto
Maanmittauslaitos
Ympäristökeskukset
Pääkonttori
Asiantuntijapalveluiden yksiköt
Lupapalvelut
Kirjasto

ESIPUHE

Yksityinen tie liitetään maantiehen perustuen pääsääntöisesti liittymälupaan, jonka myöntää Tiehallinto. Moottori-, moottoriliikenne- ja runkoteihin liittyminen ratkaistaan laatimalla tiesuunnitelma. Näille teille ei myönnetä liittymälupia. Asemakaava-alueilla liittymät osoitetaan kaavassa, joten näissä tapauksissa Tiehallinto antaa vain ohjeet liittymän rakentamiseksi. Olemassa olevan liittymän käyttötarkoituksen muuttaminen edellyttää lupakäsittelyä.

Lupavalmistelussa otetaan huomioon muun muassa maantien luokka ja tekninen standardi, liikenteen määrä ja luonne, liikenneturvallisuus, maantietä ja tienvarren maankäyttöä koskevat suunnitelmat, vaihtoehdot yksityisen tien liittämiseksi maantiehen ja useat muutkin näkökohdat tapauksesta riippuen.

Tässä ohjeessa on esitetty yksityisen tien liittymälupahakemusten käsittelyprosessi vaiheittain niine kaikkine tekijöineen, jotka lupavalmistelussa on tarpeen ottaa huomioon. Ohje on myös tarkoitettu yhteistyövälineeksi liittymälupien käsittelijöille, teiden suunnittelijoille ja niiden ylläpitäjille.

Tämä julkaisu korvaa vuonna 1997 laaditun ohjeen Yksityisten teiden liittymät (TIEL 2120005). Ohje on päivitetty ottaen huomioon mm. maantielaki sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistukset ja toimintaympäristössä sekä Tiehallinnon toimintalinjoissa tapahtuneet muutokset. Ohjeen päivitys on jatkoa Tiehallinnon johtoryhmän kesäkuussa vuonna 2006 hyväksymille Yksityistieliittymät ja –järjestelyt –toimintalinjoille.

Ohjejulkaisun laatineeseen työryhmään ovat kuuluneet puheenjohtajana Nils Halla Tiehallinnon Asiantuntijapalveluista sekä jäseninä Heidi Hillner-Huotari, Matti K. Hämäläinen, Oili Kataja ja Matti Raekallio Tiehallinnon asiantuntijapalveluista, Timo Hokka Uudenmaan tiepiiristä, Harri Hyyryläinen Kaakkois-Suomen tiepiiristä ja Markku Järvelä Vaasan tiepiiristä. Konsulttina on toiminut Olli Mäkelä Tieliikelaitoksesta (nyk. Destia).

Helsingissä toukokuussa 2007

Tiehallinto
Asiantuntijapalvelut

SISÄLTÖ

1 YLEISTÄ 9

2 LIITTYMIIN JA LUPAMENETTELYYN KOHDISTUVA LAINSÄÄDÄNTÖ 12

2.1 Yleistä 12
2.2 Liittymät ja liittymäluvat erityyppisillä teillä 13
2.2.1 Moottoritiet ja moottoriliikennetiet 14
2.2.2 Runkotiet 14
2.2.3 Maantiet, joille on tiesuunnitelmassa asetettu liittymäkielto 15
2.2.4 Maantiet, joilla ei ole liittymäkieltoa 15
2.3 Liittymät asemakaava-alueella 15
2.3.1 Asemakaavan mukaiset liittymät 16
2.3.2 Liittymät, joita ei ole osoitettu kaavassa 16
2.3.3 Liittymät asemakaavan rajautuessa maantiehen 16
2.4 Liittymän käyttötarkoitus ja sen muuttaminen 17
2.5 Liittymän tekeminen, kunnossapito ja parantaminen 17
2.6 Kevyen liikenteen yhteyksien liittymät 17
2.7 Moottorikelkkailureitin ylityskohta 18

3 LIITTYMÄLUPAMENETTELY 19

3.1 Liittymäluvan hakeminen 19
3.2 Liittymälupapäätöksen valmistelu 20
3.2.1 Lupavalmisteluun liittyvät selvitykset 20
3.2.2 Yksityistiejärjestelyt ja mahdolliset muut toimenpiteet 22
3.2.3 Yhteistyö liittymälupavalmistelussa 22
3.3 Päätöksenteko 22
3.4 Muutoksenhaku 24
3.5 Maa- ja metsätalousliittymiä koskeva ilmoitusmenettely 24
3.6 Liittymän rakentaminen 25

4 LUPA MOOTTORIKELKKAILUREITIN YLITYSKOHTAA VARTEN 26

5 MAANTIEN LUOKAN, LIIKENTEEN JA MAANKÄYTÖN VAIKUTUKSET LIITTYMÄJÄRJESTELYIHIN 28

5.1 Yleistä 28
5.2 Liittymätiheys ja liittymien vähimmäisväli 28
5.2.1 Liittymät taajamien ulkopuolella 28
5.2.2 Liittymät taajamissa 29
5.3 Liittymän paikka 30
5.4 Näkemät ja näkemäalueet 31

6 YKSITYISTIELIITTYMIEN OMINAISUUDET JA LIIKENTEENOHJAUS 33

6.1 Liittymätyyppi 33
6.2 Liittymän mitoitus 33

6.3 Kuivatusjärjestelyt 34
6.4 Liikenteenohjaus 36
7 VASTUU LIITTYMÄN RAKENTAMISESTA JA KUNNOSSAPIDOSTA 37
8 YKSITYISTIELIITTYMÄ- JA LIITTYMÄLUPATIETOJEN YLLÄPITO JA HYÖDYNTÄMINEN 38
8.1 Yksityistieliittymätietojen ylläpito 38
8.2 Liittymälupatietojen ylläpito 38
8.3 Tiedot tiesuunnitelmien yksityistieliittymistä ja liittymäkielloista 38
9 LIITTYMIEN VALVONTA 39
9.1 Valvonnan tehtävät 39
9.2 Liittymän rakentamisen valvonta 39
9.3 Toimenpiteet liittymän muuttuneen käytön vuoksi 39
9.4 Luvattoman liittymän poistaminen 40
10 LÄHDEAINEISTOA 41
11 LIITTEET 43

1 YLEISTÄ

Yksityisen tien liittäminen maantiehen tapahtuu pääsääntöisesti Tiehallinnon antamaan lupaan perustuen. Lupamenettelyssä harkittavia tienpitoon liittyviä kysymyksiä ovat erityisesti maanteiden liikenneturvallisuus, liikenteen toimivuus ja vaikutukset tien kunnossapitoon. Keskeisiä lupamenettelyssä käsiteltäviä asioita ovat myös liittymän vaikutukset maankäytön kehittymiseen. Mahdollisuuksien mukaan on koetettava ennakoida tulevia liikenne- ja liittymätarpeita. Varsinkin taaja-asutusalueen liittymälupaa käsiteltäessä on ilmeistä, että maankäyttöä on tulossa enemmänkin, vaikka alueelle ei ole vielä odotettavissa asemakaavaa. Merkittävät maankäyttöön liittyvät ratkaisut tehdään kaavoitusmenettelyllä.

Mitä maanteitä liittymälupamenettely koskee?

Liittymälupamenettely **ei koske moottoriteitä, moottoriliikenneteitä eikä maantielain mukaisia runkoteitä**, joille liittyminen ratkaistaan tiesuunnitelmassa. Näille teille ei myönnetä liittymälupia.

Asemakaava-alueilla liittymät osoitetaan kaavassa. Näissä tapauksissa Tiehallinto antaa lupaa hakevalle ohjeet liittymän rakentamiseksi.

Muualla uusien liittymien rakentaminen maantiehen tai liittymän käyttötarkoituksen laajentaminen edellyttää Tiehallinnon myöntämää liittymälupaa.

Millaisten teiden liittäminen maantiehen tarvitsee liittymäluvan?

Liittymälupa tarvitaan
- yksityisen tien liittämiseen maantiehen
- maatalousliittymän tekemiseen (tietyin rajoituksin).

Yksityisellä tiellä tarkoitetaan tässä tieosakkaiden muodostaman yksityistien lisäksi yksittäiselle kiinteistölle tai tontille johtavaa tietä. Liittymälupa tarvitaan kaikille ajoneuvoliikenteen käytössä oleville maantiehen liittyville yksityisille teille lukuun ottamatta määrättyjä maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja liittymiä.

Maatalousliittymät ovat yksinomaan maa- ja metsätalousajoon tarkoitettuja liittymiä, jotka toteutetaan usein vain ajoyhteydeksi pellolle tai metsäpalstalle, mutta jotka saattavat myös jatkua pitkänä ajourana. Mikäli liittymän takana on asuinrakennus tai muuta toimintaa kuin maa- ja metsätaloutta, kyseessä on silloin yksityisen tien liittymä.

Pelkästään kevyen liikenteen käyttöön tarkoitetut liittymät eivät vaadi liittymälupaa, mutta näiden teko edellyttää Tiehallinnon ohjeita liittymän rakentamiseksi.

Moottorikelkkailuun tarkoitetun ajoväylän ylityskohdan järjestäminen maantielle vaatii luvan. Vaikka kyse ei ole varsinaisesta liittymäluvasta, myös näiden lupien käsittely sisältyy tähän ohjeeseen. Lupa tarvitaan sekä maastoliikennelain mukaiseen reittisuunnitelmaan perustuville moottorikelkkailureiteille että maanomistajien luvalla perustetuille moottorikelkkaurille.

Milloin liittymälupa on tarpeen?

Liittymälupa tarvitaan
- kun rakennetaan uusi liittymä
- kun siirretään tai muutetaan nykyistä liittymää
- kun liittymän käyttötarkoitusta laajennetaan.

Tiesuunnitelmassa ratkaistaan yleensä yksityisten teiden liittymien ja maatalousliittymien paikat, jolloin tällaiset liittymät eivät vaadi liittymälupaa.

Liittymän käyttötarkoitus voidaan rajoittaa joko tiesuunnitelmalla tai liittymäluvalla. Liittymän käyttötarkoituksen muuttaminen vaatii uuden liittymälupakäsittelyn. Lupakäsittely on tarpeen esimerkiksi sellaisissa tapauksissa, joissa maatalousliittymän varaan suunnitellaan asuin- tai muuta rakennusta.

Liittymälupien käsittely

Liittymälupahakemusta käsiteltäessä selvitetään, voidaanko liittymälupa myöntää hakijan esittämällä tavalla vai onko kulkuyhteyden järjestämiseksi harkittava muuta ratkaisua. Liittymän paikka tutkitaan maastossa ja luvan hakijalta pyydetään tarpeen mukaan lisätietoja. Luvan myöntämisedellytyksiä tutkittaessa lupakäsittelijän on selvitettävä monenlaisia maankäyttöön ja tiensuunnitteluun sekä liikenneturvallisuuteen ja liikenteen toimivuuteen liittyviä asioita.

Jos liittymälupa myönnetään, liitetään lupapäätökseen ohjeet liittymän rakentamisesta ja kunnossapidosta. Päätös sisältää samalla luvan ja ohjeet tiealueella tehtävää työtä varten. Tiehallinto voi sisällyttää lupapäätökseen tarpeelliseksi katsomiaan liittymän käyttöä koskevia ehtoja.

Lupapäätöksestä on mahdollista valittaa hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Liittymälupahakemuksesta tehtävä päätös edellyttää monipuolista harkintaa

Kuva 1-1. Härkönevan yksityistien liittymä vt 17:lle palvelee pariakymmentä taloutta.

Lupavalmistelun toimintaympäristö

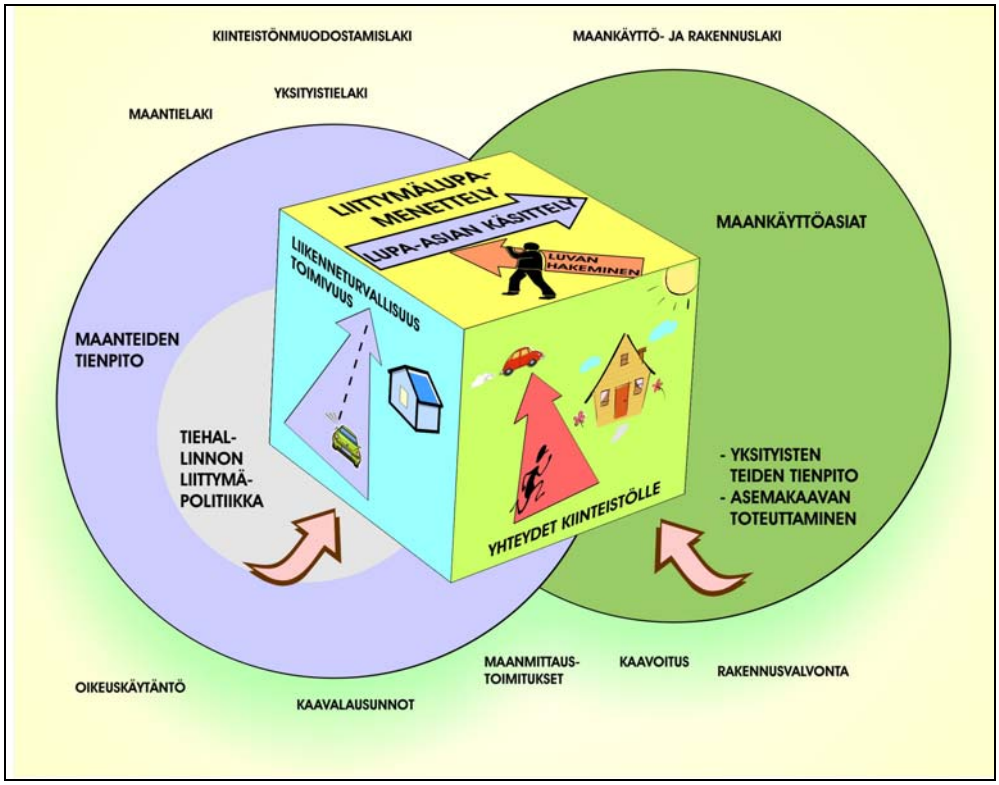

Kuva 1-2. Lupa-asioiden käsittelyn toimintaympäristö.

Yksityisten teiden liittymillä on huomattava vaikutus erityisesti korkealuokkaisten ja vilkasliikenteisten teiden liikenneturvallisuuteen ja liikenteen sujuvuuteen - liittymien lisääminen aiheuttaa uusia häiriöitä liikennevirtaan, ja lisää onnettomuusriskejä. Valta- ja kantateillä, jotka toimivat valtakunnallisen ja yleensä pitkämatkaisen liikenteen välittäjinä, päätien liikenteellisten tekijöiden painoarvo on lupamenettelyssä suuri. Sen vuoksi liittyminen, poistuminen ja risteäminen järjestetään teknisesti hyvien ja riittävän kaukana toisistaan olevien liittymien kautta. Vastaavasti seututeillä ja yhdysteillä, jotka kokoavat liikennettä valta- ja kantateille sekä kuntakeskuksiin, maankäyttönäkökohtia voidaan ottaa enemmän huomioon.

Uusia yksityisten teiden liittymiä harkittaessa tarkastellaan aina laajempaa kokonaisuutta ja mahdollisuuksien mukaan niiden liikenne johdetaan maanteille alempiluokkaisten maanteiden, katujen tai jo olemassa olevien yksityisten teiden kautta. Lupa liittymän rakentamiseen voidaan antaa vasta sitten, kun liittymän vaikutukset maantien liikenneturvallisuuteen ja liikenteen toimivuuteen on hyväksyttävästi ratkaistu.

Lupamenettely edistää osaltaan suunnitellun maankäytön ja hyvien maankäyttöperiaatteiden toteuttamista. Etenkin taajamien lähialueilla maanteiden varsilla on usein paineita asutuksen ja muun maankäytön laajentamiseen. Kuitenkin liittymälupaharkinnassa tulee lähteä maantien liikenteen turvallisuudesta ja toimivuudesta, eikä liittymäluvilla voida tukea suunnittelematonta maankäytön lisäämistä. Runsaasti liikennettä synnyttävät liittymäratkaisut on tarpeen harkita yhteistyössä kuntien rakennusvalvonnan ja maankäytön suunnittelun kanssa.

2 LIITTYMIIN JA LUPAMENETTELYYN KOHDISTUVA LAINSÄÄDÄNTÖ

2.1 Yleistä

Yksityisten teiden liittymien toteuttamista ja liittymälupamenettelyä ohjaavat useiden lakien säännökset.

Liittymälupien myöntämistä koskevat perusteet sisältyvät *maantielakiin* (MTL). Asemakaava-alueella liittymien osalta toimitaan *maankäyttö- ja rakennuslain* (MRL) säännösten mukaisesti. *Laissa yksityisistä teistä* (YTL) on säännös rakennettavan tai siirrettävän yksityisen tien liittämisestä maantiehen (YTL 44 §). Yksityistietoimituksessa käsitellään myös liittymistarve maantiehen, mutta liittymäluvasta päättää Tiehallinto.

LUVANMYÖNTÄMISPERUSTEET ON MÄÄRITELTY MAANTIELAISSA

Kiinteistönmuodostamislain (KML) 156 §:n mukaan jokaiselle kiinteistölle ja palstalle on järjestettävä tarpeellinen kulkuyhteys kiinteistötoimituksessa. Kulkuyhteys kiinteistölle järjestetään yksityistien, maantien tai kadun varrella olevan liittymän kautta. Joissakin tapauksissa kulkuyhteyden järjestäminen saattaa vaatia rasitetieyhteyden (joka myös on yksityinen tie) perustamista toisen kiinteistön kautta, jolla on liittymä yksityiselle tielle tai maantielle. Kiinteistötoimituksen läpiviennin kannalta on edullista, jos ennen toimitusta kiinteistön tai määräalan omistaja on hakenut liittymälupaa ja toimituksessa tiedetään onko liittymälupa myönnetty vai ei. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen (MRL 135 § ja 136 §).

Kiinteistönmuodostamislain 156 § ei tarkoita sitä, että Tiehallinnolla olisi velvollisuus myöntää liittymälupa kaikille maantien varrella sijaitseville kiinteistöille. Liittymälupa-asiaa käsiteltäessä tulee harkita, onko maantien liikenneturvallisuuden vuoksi syytä järjestää kiinteistön välitön kulkuyhteys yksityistien tai rasitetien eikä maantien kautta.

Kuva 2-1. Räätälintien liittymän näkemä vasemmalle on huono ja sitä on täytynyt parantaa liikennepeilillä (tie 3931, Lappeenranta).

2.2 Liittymät ja liittymäluvat erityyppisillä teillä

Liittymien toteuttamismahdollisuus tai liittymälupamenettelyt ovat erilaisia (kuva 2-1)

- moottoriteillä ja moottoriliikenneteillä
- runkoteillä
- teillä, joille on tiesuunnitelmassa asetettu liittymäkielto ja
- muilla maanteillä (ei liittymäkieltoa).

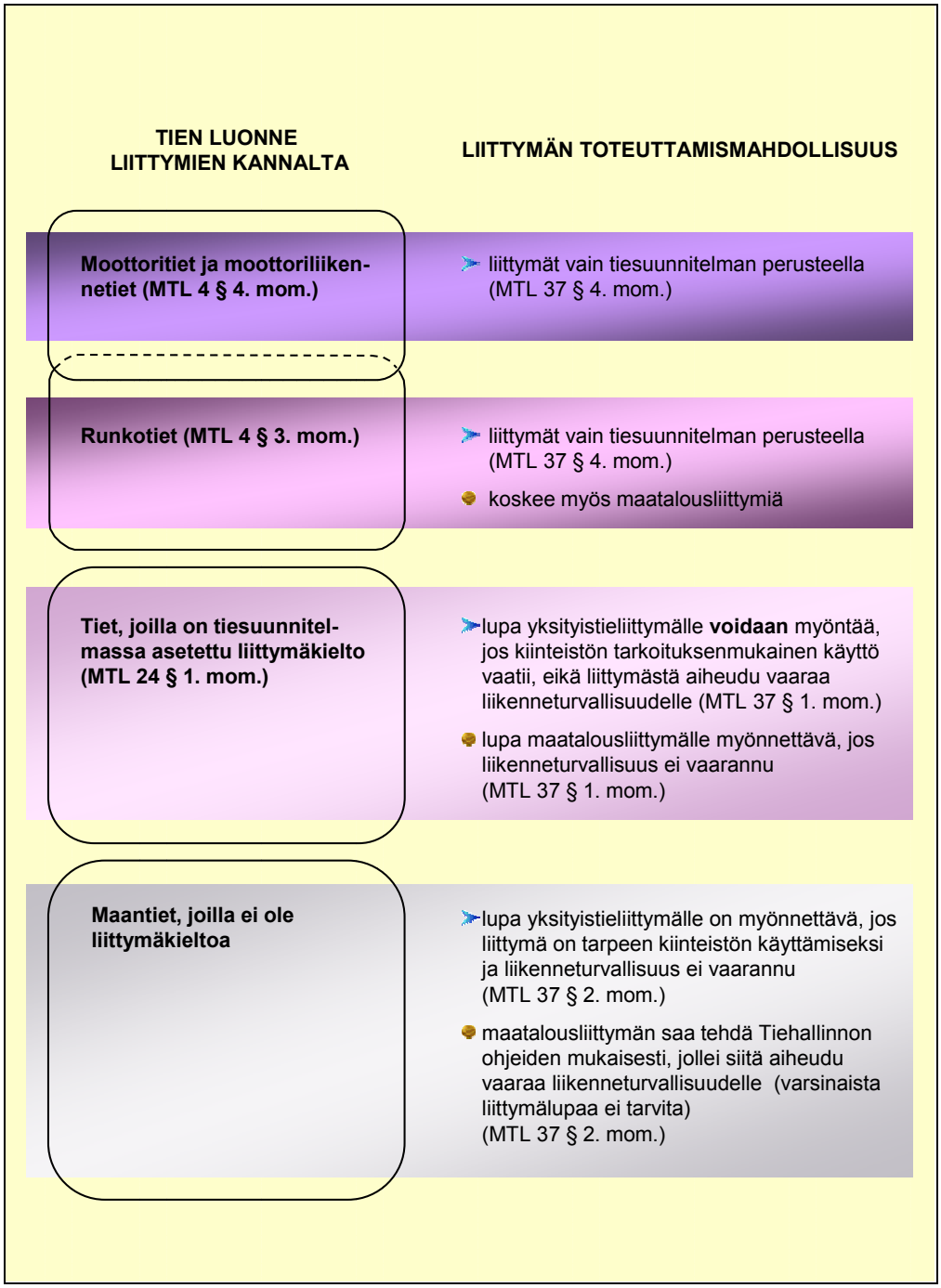

Kuva 2-2. Yksityistieliittymien toteuttaminen maantielain perusteella.

2.2.1 Moottoritiet ja moottoriliikennetiet

Moottori- ja moottoriliikennetiellä voi olla vain tiesuunnitelmassa hyväksyttyjä liittymiä, joten uuden liittymän rakentaminen edellyttää tiesuunnitelman laatimista (MTL 37 §). Tielle pääsy ja tieltä poistuminen tapahtuvat joko tien alku- tai loppupisteestä tai liittymissä erityisiä liittymis- ja erkanemisteitä (ramppeja) pitkin (TieLiikA 5 §).

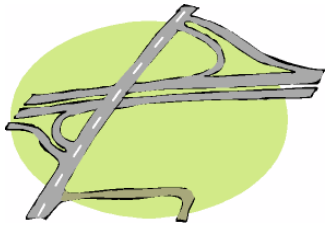

Moottoriväyliin voi liittyä vain tiesuunnitelmassa vahvistettujen eritasoliittymien kautta

2.2.2 Runkotiet

Osa pääteistä on valtakunnallisesti merkittäviä runkoteitä, jotka liikenne- ja viestintäministeriö määrää (MTL 4 §). Runkotiet palvelevat ennen kaikkea pitkämatkaista liikennettä ja niillä on korkeat laatuvaatimukset liikenteen toimivuudelle ja turvallisuudelle.

Uusi liittymä voidaan rankentaa runkotielle vain laatimalla tiesuunnitelma (MTL 37 §). Tämä koskee myös maatalousliittymiä.

Kuva 2-3.
Teiden runkoverkko.
Työryhmän esitys 29.9.2006.

Liikenne- ja viestintäministeriö tehnee päätöksen runkoteistä vuonna 2007. Uusien liittymien toteuttamiseen esitetyille runkoteille tulee suhtautua erittäin pidättyvästi. Runkoteitä koskevan päätöksen tultua voimaan voidaan niille pääsystä määrätä vain tiesuunnitelmassa.

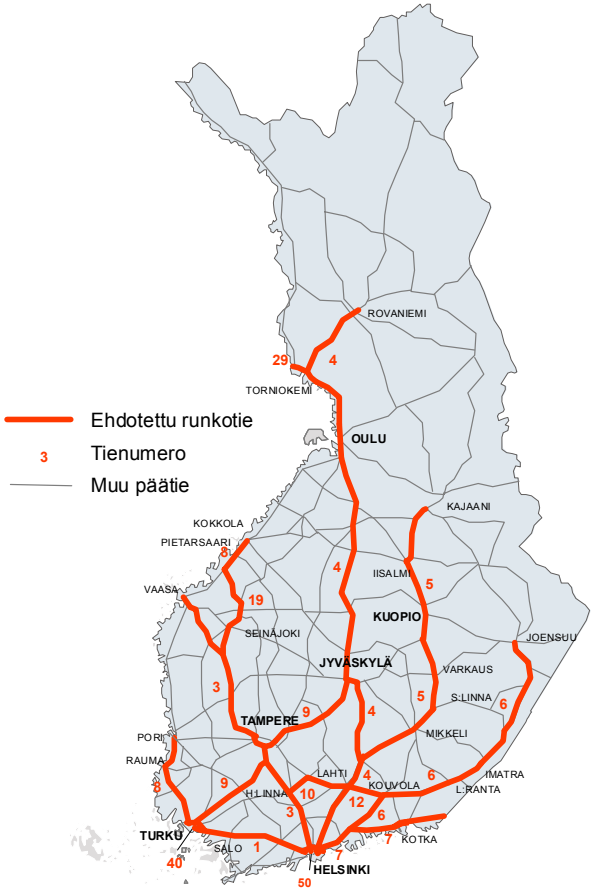

2.2.3 Maantiet, joille on tiesuunnitelmassa asetettu liittymäkielto

Maantien liikenneturvallisuuden ja välityskyvyn edistämiseksi voidaan tiesuunnitelmassa antaa määräyksiä tai kieltoja yksityisten teiden liittämisestä maantiehen (liittymäkielto) sekä sille johtavien liittymien käyttämisestä (liittymän käyttötarkoitus). Tällaisia määräyksiä tai kieltoja voidaan antaa myös yksinomaan maa- tai metsätalousajoon tarkoitetuista liittymistä (maatalousliittymä) (MTL 24 §).

Tiesuunnitelmassa on osoitettu sallitut liittymät käyttötarkoituksineen, ja vain tärkeimmille vilkasliikenteisille teille asetetaan liittymäkielto (esim. päätiet). Tällaiset suunnitelmat on laadittu lähes kaikille valta- ja kantateille, vilkkaimmille seututeille ja osalle yhdysteitä. Maantielain myötä vuoden 2006 alusta on tullut mahdolliseksi ulottaa liittymäsuunnitelma ja liittymäkielto koskemaan myös maatalousliittymiä. Liittymälupahakemusten käsittelyssä on siten syytä aina tarkistaa, onko maantiellä tiesuunnitelmassa asetettu liittymäkielto ja koskeeko liittymäsuunnitelma ja -kielto myös maatalousliittymiä.

Liittymäkiellon alaiselle maantielle ei tienpitäjän tarvitse myöntää lupaa uudelle liittymälle. Lupa **voidaan kuitenkin** antaa, mikäli kiinteistön tarkoituksenmukainen käyttö sitä vaatii eikä liittymästä tai sen käyttämisestä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle. Jos tyydyttävä kulkuyhteys on muuta kautta olemassa tai on kohtuullisin kustannuksin järjestettävissä, lupaa ei tarvitse myöntää. **Sama koskee liittymän käyttötarkoituksen muuttamista**. Liittymälupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Maatalousliittymien osalta tienpitäjän harkintavalta on rajoitetumpi. Lupa maatalousliittymälle on annettava, jos liittymä ja sen sijainti on sellainen, ettei liikenneturvallisuus sen takia vaarannu (MTL 37 §).

2.2.4 Maantiet, joilla ei ole liittymäkieltoa

Mikäli maantiellä ei ole liittymäkieltoa, lupa yksityistieliittymille on myönnettävä, jos liittymä on tarpeen kiinteistön käyttämiseksi ja liittymä ja sen sijainti on sellainen, ettei liikenneturvallisuus liittymän eikä sen käyttämisen takia vaarannu. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja (MTL 37 §).

Tällaiseen maantiehen saa tehdä tienpitäjän ohjeiden mukaan maatalousliittymän, jollei siitä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle. Liittymän tekemisestä on hyvissä ajoin ennen rakentamista ilmoitettava tienpitäjälle (MTL 37 §). Tienpitäjä arvioi, aiheutuuko liittymästä vaaraa liikenneturvallisuudelle ja antaa liittymän rakentamisohjeet.

2.3 Liittymät asemakaava-alueella

Asemakaavoissa maanteille merkitään liikennealue (LT). Liikennealueita voidaan osoittaa valta-, kanta- ja seututeitä varten sekä sellaisia niitä yhdistäviä tai niiden jatkeena olevia teitä varten, jotka palvelevat muuta kuin paikallista liikennettä (MRL 83 §).

Kaikki liikennealueella olevaan maantiehen sallittavat liittymät merkitään asemakaavaan. Liittymän likimääräinen paikka osoitetaan nuolimerkinnällä.

Aikaisemmin voimassa olleet rakennuskaavat muuttuivat maankäyttö- ja rakennuslain myötä vuoden 2000 alusta asemakaavoiksi, joten myös tällaisilla kaava-alueilla olevia liittymiä käsitellään asemakaavaliittyminä. Näissä kaavoissa on LYT- ja LYS-merkinnällä varustettuja maantien liikennealueita. Niitä koskee siirtymäaika (vuoteen 2010, MRL 213 §), jonka päätyttyä ne tulee asemakaavoja muutettaessa yleensä osoittaa kaduiksi.

2.3.1 Asemakaavan mukaiset liittymät

Asemakaava osoittaa **sitovalla tavalla** liittymät maantielle. Kaavan mukaiselle liittymälle **ei** tämän vuoksi **tarvita liittymälupaa**.

Vaikka liittymälupaa ei tarvita, liittymä tulee kuitenkin toteuttaa Tiehallinnon ohjeiden mukaisesti. Tämän vuoksi liittymän rakentajan tulee ilmoittaa asiasta hyvissä ajoin Tiehallinnolle. Tiehallinto antaa ohjeet liittymän rakentamisesta ja kunnossapitämisestä sekä sisällyttää ohjeisiin luvan tiealueella tehtävää työtä varten.

2.3.2 Liittymät, joita ei ole osoitettu kaavassa

Uuden liittymän, jota ei ole osoitettu asemakaavassa, toteuttaminen edellyttää joko asemakaavan muuttamista tai kunnan poikkeamispäätöstä. Ennen tällaista ei liittymän rakentamisohjeita voida antaa.

Kaavaan merkitsemättömät olemassa olevat liittymät voidaan poistaa korvaavien kulkuyhteyksien toteutuessa. Korvaavan kulkuyhteyden rakentaminen kuuluu kunnalle, jos kadunpitovelvollisuus on olemassa (MRL 86 §) tai muuten kiinteistön omistajalle tai haltijalle (MRL 88 §).

2.3.3 Liittymät asemakaavan rajautuessa maantiehen

Kun maantie on asemakaavan rajalla, tilanne liittymälupien osalta riippuu siitä, sisältyykö maantie kaavaan vai ei.

Maantien liikennealue on aina kaavassa, mutta maantien tiealue voi olla, ja usein onkin, kaavan ulkopuolella. Jos kaava rajautuu maantien liikennealueeseen, voidaan kaavoittamattomalle puolelle laatia yksityisten teiden liittymiä koskeva tiesuunnitelma. Kaavan puolella liittymät järjestellään kaavan mukaisina katujärjestelyinä, mutta myös ne vaativat liittymäluvan. Mikäli maantie on asemakaavan ulkopuolella, liittymälupa tarvitaan liittymiin maantien molemmilla puolilla.

Jos maantien liikennealue sisältyy asemakaavaan siten, että kaavan ulkoraja on liikennealueen reunassa:

- Kaavan puoleiset liittymäjärjestelyt hoidetaan kaavan mukaisesti. Liittymät eivät tarvitse liittymälupaa, mutta liittymille annetaan rakentamisohjeet edellä kohdassa 2.3.1 kuvatun mukaisesti.
- Toisella puolella, missä kaavaa ei ole, eikä liittymän paikkoja ole osoitettu asemakaavassa, liittymät voidaan järjestellä tiesuunnitelmalla, ja liittymiä voidaan myös katkaista. Asemakaavattomalla alueella voidaan tehdä yksityistiejärjestelyjä.

2.4 Liittymän käyttötarkoitus ja sen muuttaminen

Tiesuunnitelmassa tai liittymäluvassa liittymän käyttö voidaan rajata vain tiettyyn käyttötarkoitukseen (MTL 24 § ja 37 §). Käyttötarkoituksen rajauksella pyritään estämään se, ettei liittymän liikenne oleellisesti lisäänny tai sen luonne muutu ilman, että tienpitäjällä on mahdollisuus arvioida muutoksen vaikutuksia maantien liikenteeseen ja sen turvallisuuteen.

Mikäli yksityisen tien liittymän käyttötarkoitusta ei rajoiteta, käytetään tiesuunnitelmassa tunnusta Y.

Tiesuunnitelmissa ja liittymäluvissa käytetyt yksityisten teiden rajoitetut käyttötarkoitukset ovat:
- elinkeinon harjoittamiseen tai erityiskäyttöön tarkoitettu liittymä (YE)
- asuinkiinteistön liittymä (YA)
- lomakiinteistön liittymä (YL)
- maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettu yksityisen tien liittymä (YM).

Jos tiesuunnitelmassa tai liittymäluvassa rajoitettu liittymän käyttötarkoitus muuttuu toiseksi, on liittymän haltija velvollinen hakemaan uutta liittymälupaa, jolloin liittymäasia käsitellään ja ratkaistaan kuten uutta liittymää koskeva lupahakemus (MTL 38 §). Esimerkiksi asuinrakentaminen maatalousliittymän varaan edellyttää uutta liittymälupaa.

2.5 Liittymän tekeminen, kunnossapito ja parantaminen

Yksityisen tien pitäjä ja maatalousliittymän haltija on velvollinen tekemään liittymänsä ja pitämään sen kunnossa Tiehallinnon ohjeiden mukaan sillä tavoin, ettei siitä ole vaaraa liikenteelle eikä haittaa maantien kunnossapidolle (MTL 38 §). Liittymälupapäätökseen liitetään liittymän rakentamista ja kunnossapitoa koskevat ohjeet.

Jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän muuttuneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapidolle, yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija on velvollinen Tiehallinnon ohjeiden mukaan muuttamaan liittymän sellaiseksi, että siitä aiheutuva vaara tai haitta poistuu tai vähenee (MTL 38 §). Tällaisia toimenpiteitä voivat olla liittymän paikan siirtäminen, liittymän parantaminen tai kääntymiskaistojen rakentaminen maantielle.

Vastuu liittymän parantamisesta kohdistuu seuraavasti:
- jos liittymäjärjestelyjen parantamistarve johtuu liittyvän tien liikenteen määrän kasvusta tai liikenteen luonteen muuttumisesta, vastuu liittymäjärjestelyjen parantamisesta on liittymän haltijalla
- jos liittymän parantamistarve taas johtuu maantien liikenteen kasvusta, vastuu liittymäjärjestelyjen parantamisesta on Tiehallinnolla.

2.6 Kevyen liikenteen yhteyksien liittymät

Liittymälupaa tai tiesuunnitelmaa liittymän rakentamiseksi edellytetään kulkuyhteydelle, jota käytetään moottoriajoneuvoliikenteeseen. Pelkästään kevyen liikenteen yhteyksien liittäminen maantiehen ei tarvitse liittymälupaa. Niiden järjestämiseksi annetaan ainoastaan rakentamisohjeet, mutta ne eivät tarvitse työlupaa. Niistä ei myöskään peritä lupamaksua.

Kevyen liikenteen liittymät asemakaava-alueen ulkopuolella

Kevyen liikenteen liittymän rakentamisen sallimista maantiehen tai siihen kuuluvaan kevyen liikenteen väylään harkitaan soveltuvin osin samalla tavoin kuin liittymäluvan myöntämistä. Myönteisessä tapauksessa Tiehallinto antaa rakentamisohjeet.

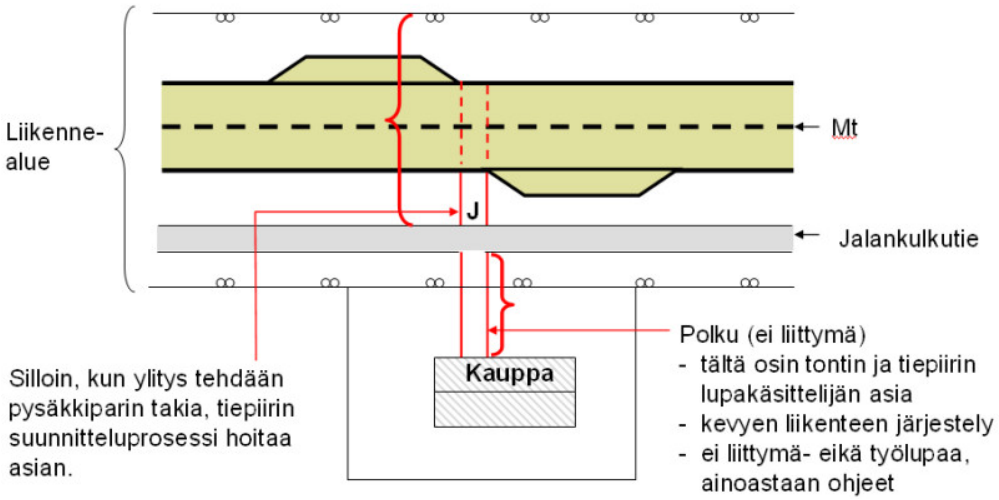

Kuva 2-4. Kaava-alueilla voi erikoistapauksena tulla esille erilaisia polkujärjestelyjä, tässä yhteys linja-autopysäkeille.

Kevyen liikenteen liittymät asemakaava-alueella

Maantien liikennealueella Tiehallinto päättää tehtävistä järjestelyistä. Liikennealueen rajalla tulee ottaa huomioon asemakaavan sisältö. Mikäli kevyen liikenteen yhteys sisältyy asemakaavaan, Tiehallinto voi antaa suoraan rakentamisohjeet. Muissa tapauksissa tulee luvanhakijan ensin sopia kunnan ja mahdollisten muiden maanomistajien kanssa yhteyden rakentamisesta ja liittymäjärjestelyistä.

Kevyen liikenteen yhteyksien rakentamisohjeet tulee lähettää kunnalle tiedoksi.

2.7 Moottorikelkkailureitin ylityskohta

Mikäli *maastoliikennelaissa* tarkoitettu moottorikelkkailureitti tai siihen rinnastettava moottorikelkkailu-ura on tarpeen johtaa maantien poikki, tarvitaan tähän Tiehallinnon lupa. Lupa voidaan myöntää, jos ylityskohdasta ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja (MTL 37 §). Mikäli moottorikelkkareitti on merkitty maakuntakaavaan, tulee Tiehallinnon edistää kaavan toteutumista (MRL 32§). Tämä tarkoittaa sitä, että kielteisissä ylityskohtaa koskevissa lupapäätöksissä Tiehallinnon tulee edistää muiden toteutusvaihtoehtojen löytymistä, esimerkiksi turvallisempi risteyspaikka tai eritasoratkaisu.

3 LIITTYMÄLUPAMENETTELY

Liittymäluvan hakuun, käsittelyyn ja liittymän toteuttamiseen liittyvät päävaiheet on esitetty kuvassa 3-1. Tarkempi kuvaus liittymälupien käsittelyprosessista löytyy Tiehallinnon toimintajärjestelmästä.

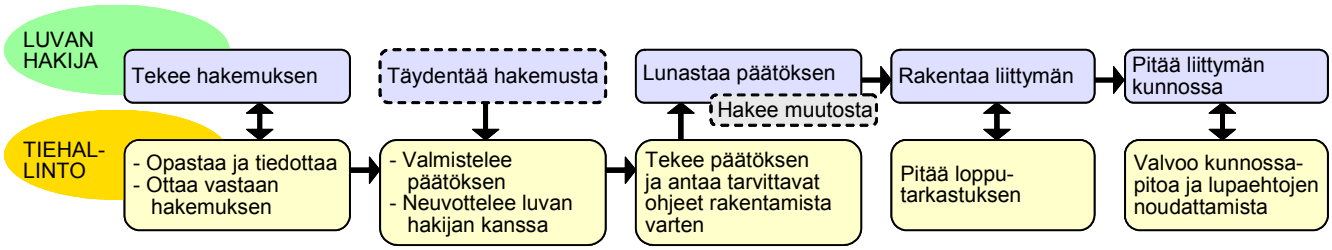

Kuva 3-1. Päävaiheet liittymälupahakemuksen käsittelyssä ja liittymän toteuttamisessa.

3.1 Liittymäluvan hakeminen

HAKEMUSLOMAKKEITA JA OPASTUSTA SAA
- *KAIKISTA TIEHALLINNON TOIMIPISTEISTÄ*
- *KUNNASTA*
- *MAANMITTAUSTOIMISTOISTA*
- *INTERNETIN KAUTTA*

Lupaa liittymän rakentamiseksi maantiehen haetaan Tiehallinnolta. Hakemuslomakkeita ja liittymäluvan hakemista koskevia neuvoja saa Tiehallinnon asiakaspalvelusta (puh. 0206 90 300, asiakaspalvelu@tiehallinto.fi), Tiehallinnon toimipisteistä sekä yleensä myös kunnista. Hakemuslomake löytyy myös Tiehallinnon internet-sivuilta (www.tiehallinto.fi/luvat).

Mikäli kaava-alueella olevan tontin omistaja haluaa yhteyden muualta kuin osoitetun katuyhteyden kautta, tulee hänen ensin olla yhteydessä kuntaan (poikkeaminen tai kaavamuutos). Kunta pyytää Tiehallinnolta lausuntoa poikkeamisesta/kaavamuutoksesta. Kunta ratkaisee asian, josta Tiehallinto voi ollessaan erimielinen valittaa, muutoin tontinomistaja saa rakentamisohjeet

Liittymälupahakemuksen maantiehen voi jättää tai lähettää postitse tai sähköpostitse mihin tahansa Tiehallinnon toimipaikkaan.

Hakemuksesta tulee ilmetä ainakin seuraavat tiedot:
- liittymäluvan hakija; kiinteistön omistaja tai haltija, yksityistiekunta, kunta tai muu oikeudellinen henkilö
- hakijan yhteystiedot
- liittymän paikka karttaesityksenä
- tieto siitä, onko liittymä asemakaava-alueella ja ote asemakaavasta
- liittymän käyttötarkoitus (elinkeinon harjoittaminen, pysyvä asutus, loma-asutus, maa- ja metsätalous tai muu käyttötarkoitus)
- selvitys muista tieyhteyden järjestämismahdollisuuksista kiinteistölle.

Hakemukseen on liitettävä myös muut asiaan vaikuttavat asiakirjat, kuten sitä täydentävä liittymäpiirustus sekä asemapiirustus tai vastaava kiinteistöä koskeva suunnitelma, josta käy ilmi liittymän tarve.

3.2 Liittymälupapäätöksen valmistelu

Lupapäätöksen valmistelun tulee pohjautua lainsäädäntöön, liikenneturvallisuustarkasteluihin, liikenteen toimivuusnäkökohtiin ja maankäyttösuunnitelmiin. Tilanteiden arvioimisessa käytetään hyväksi hakemuksessa olevia tietoja, tierekisteritietoja, maantietä koskevia suunnitelmia ja päätöksiä, tietoimitusasiakirjoja, kiinteistörekisteriä sekä kunnan maankäyttösuunnitelmia. Liittymän paikka tutkitaan aina myös maastossa ja tarpeen mukaan pyydetään luvan hakijalta lisätietoja.

LUPAHARKINTAAN VAIKUTTAVAT
- *LAINSÄÄDÄNTÖ*
- *LIIKENTEEN TOIMIVUUS JA TURVALLISUUS*
- *MAANKÄYTTÖSUUNNITELMAT MAANTIETÄ KOSKEVAT SUUNNITELMAT JA PÄÄTÖKSET*

3.2.1 Lupavalmisteluun liittyvät selvitykset

Lupamenettelyn edellytykset

Tarkistetaan, voidaanko hakemus ylipäätään ratkaista lupamenettelyllä ja millaiset luvat ovat tarpeen:

- Jos liittymää haetaan moottoritielle, moottoriliikennetielle tai runkotielle, asiaa ei voida ratkaista liittymälupamenettelyllä, vaan lupavalmistelija neuvottelee tiepiirin suunnittelupuolen kanssa ja sopii, miten asia hoidetaan ja mitä hakijalle vastataan.

- Jos liittymää haetaan asemakaava-alueelle, lupa-asioissa toimitaan asemakaavan sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti (ks. kohta 2.3).

Muutoin hakemus käsitellään ja ratkaistaan liittymälupa-asiana maantielain säännösten mukaan.

Kokonaistilanteen tarkastelu

Kokonaistilannetta tarkasteltaessa selvitetään, voidaanko liittymälupa myöntää hakemuksen mukaisesti, vai onko kulkuyhteyden järjestämiseksi mietittävä muuta ratkaisua. Tarkastelun keskeisinä tekijöinä ovat liikenneturvallisuus ja liikenteen toimivuus.

Tarkastelussa selvitetään, millaiseen liikenne- ja maankäyttöympäristöön liittymää haetaan ja kuinka asia tulee hoitaa, jotta eri osapuolten tavoitteet tulevat otetuksi huomioon. Pääteillä sujuvuus ja turvallisuus menevät kaiken edelle, ja lupapäätös voi olla kielteinen. Tarkistettavia asioita voivat olla mm.

LUPAKÄSITTELYSSÄ OTETAAN HUOMIOON OSAPUOLTEN TAVOITTEET

- *Liittymäjärjestelyitä* koskevat suunnitelmat ja liittymäkielto. Selvitetään, onko maantielle tehty pitempää jaksoa koskeva **liittymäjärjestelysuunnitelma** ja onko haettava liittymä tämän mukainen. Mikäli maantiellä on tiesuunnitelmassa asetettu liittymäkielto, uuden liittymän lupaharkinta on tehtävä erityisen tarkasti.
- *Tontin tai alueen rajat*, jolle liittymää haetaan.
- *Kiinteistöä varten perustetut rasitteet.* Tarkistetaan onko ko. kiinteistölle aikaisemmin järjestetty kulkuyhteys perustamalla tarvittavat rasitteet muille kiinteistöille.
- *Liittyvän tien liikenne;* arvioitu liikennemäärä, ajoneuvotyypit, erityisliikenne. Liikennemäärä voidaan arvioida myös tien vaikutusalueen toimintojen perusteella.

- *Muut maantietä koskevat suunnitelmat.* Tarkistetaan suunnitelmien vaikutus yksityiseen tiehen. Selvitetään myös, onko maantien parantamiseksi tekeillä suunnitelmia.
- *Liittymätilanne haettavan liittymän lähialueella.* Selvitetään, voiko haettavan liittymän yhdistää mahdollisesti lähellä olevaan liittymään. Tarpeen mukaan selvitetään myös, mitä muita mahdollisuuksia kulkuyhteyden järjestämiseksi on olemassa. Liittymätilanne selvitetään tierekisteristä, josta selvitetään myös muut lupaharkintaan vaikuttavat tiedot.
- *Aikaisemmat liittymälupapäätökset.* Tarkistetaan, onko haettavaa liittymää koskien tehty aikaisemmin liittymälupapäätöksiä ja mikä on niiden sisältö.
- *Maankäyttösuunnitelmat*. Selvitetään, onko alueelle laadittu tai tekeillä kaavaa tai muuta maankäyttösuunnitelmaa ja mikä on Tiehallinnon lausunnoissaan ilmaisema kanta liittymä- ja muihin järjestelyihin.
- *Maankäyttöpaineet alueella.* Jos haettavan liittymän alueella on painetta huomattavaan maankäytön lisääntymiseen, selvitetään, mitä suunnitelmia kunnalla on alueen kehittämisestä. Tarvittaessa pyritään vaikuttamaan siihen, että liikenne- ja maankäyttöasiat ratkaistaan kaavalla tai muulla kokonaisvaltaisella suunnitelmalla.
- *Liittymän käyttöoikeudet.* Jos lupamenettely sisältää liittymän siirron, tulee selvittää, onko hakijan lisäksi muille yksityisen tien varrella sijaitseville kiinteistöille perustettu yksityisen tien käyttöä koskeva tieoikeus. Uuden liittymän osalta tulee selvittää, onko liittymälupaan tarpeen kirjata käyttöoikeus hakijan lisäksi myös muille kiinteistöille.
- *Laitteet ja varusteet liittymäalueella*. Selvitetään maantiealueella Tiehallinnon tiedossa olevat laitteet ja varusteet, kuten kaapelit, pohjavesisuojaukset yms. Tarkistetaan, mitä ehtoja ja ohjeita näiden osalta tulee liittymälupaan kirjata.

Joskus alustava liikennemääriin, voimassa oleviin suunnitelmiin yms. perustuva tarkastelu on tehtävä jo ennen lupahakemuksen jättämistä, jotta hakijalle voidaan sanoa, pitääkö hakemukseen liittää joku erityinen asiakirja. Ennakkotarkastelun tuloksena voi myös olla toteamus, että edellytyksiä luvan myöntämiseen ei ole. Liittymän rakennussuunnitelma tai muu hakemusta täydentävä selvitys voidaan pyytää myös lupakäsittelyn aikana.

Liittymälupaharkinnassa noudatettavia periaatteita ja huomioon otettavia näkökohtia on käsitelty tarkemmin luvussa 5.

Liittymäkohteen maastotarkastelu

Liittymän paikka tarkastetaan maastossa. Tarvittaessa ollaan luvanhakijaan yhteydessä ja tehdään maastokäynti yhdessä hänen kanssaan.

Maastokäynnillä mitataan liittymäpaikan tarkka sijainti, näkemät liittymässä sekä etäisyydet lähimpiin liittymiin. Tarkastelussa arvioidaan myös uuden liittymän toimivuus ja turvallisuus eri keliolosuhteissa, liittymän havaittavuus maantieltä, liittymän rakentamiseen liittyvät kysymykset sekä liikennemerkkien tarve. Tehdyt mittaukset ja havainnot kirjataan liittymäpaikan katselmuslomakkeelle (liitteenä, ajantasainen lomake Tiehallinnon toimintajärjestelmässä).

Jos asian käsittely vaatii lisäselvityksiä, jotka edellyttävät luvan hakijan ja mahdollisesti muidenkin kannanottoa, pidetään tarvittaessa katselmus. Katselmus saattaa olla paikallaan esimerkiksi silloin, kun liittymä on tarpeen si-

joittaa hakemuksesta poiketen siten, että yhteys liittymään tulisi muun kuin hakijan alueen kautta, taikka jos lupahakemuksen käsittelyn aikana on tullut naapureiden tai muiden vastustavia näkemyksiä asian suhteen taikka liittymäasia koskee muidenkin kuin luvan hakijan kulkemista.

Maastokäynnin yhteydessä selvitetään myös se, millaisia varusteita tai laitteita liittymässä tarvitaan tai sallitaan. Ohjearvot ja vaatimukset liittymäpaikan olosuhteille on esitetty luvussa 5.

3.2.2 Yksityistiejärjestelyt ja mahdolliset muut toimenpiteet

Tarvittaessa luvan hakijan kanssa selvitetään muita maantielle pääsymahdollisuuksia kuin uuden liittymän rakentaminen. Useamman kiinteistön yhteisellä liittymällä vähennetään liittymien tarvetta, mikä on tienpidon ja liikenneturvallisuuden kannalta tarkoituksenmukaista.

Liittymien yhdistäminen ja mahdolliset muutokset liittymien paikoissa edellyttävät usein yksityistiejärjestelyjä tai muita toimenpiteitä. Vastuu tällaisten toimenpiteiden toteuttamisessa on liittymäluvan hakijalla, mutta Tiehallinnon edustaja on tarvittaessa mukana liittymäjärjestelyjä koskevissa neuvotteluissa tai muutoin edistämässä maantien turvallisuuden ja sujuvuuden kannalta hyvien ratkaisujen toteuttamista.

3.2.3 Yhteistyö liittymälupavalmistelussa

Luvan hakijan tarpeiden selvittäminen

Lupakäsittelyn lähtökohtana ovat lupahakemuksessa esitetyt tarpeet. Usein päätöksen valmistelu edellyttää hakijan tarpeiden tarkempaa selvittelyä sekä opastusta ja vaihtoehtoisten ratkaisujen hakemista kulkuyhteyden järjestämiseksi. Samalla luvan hakijalle voidaan antaa tietoa hänen kannaltaan merkittävistä asioista, kuten liikenneolosuhteista ja liikennemelusta.

Tiehallinnon oman ja muiden tahojen asiantuntemuksen käyttäminen

Tiehallinnon sisällä lupa-asioiden käsittely edellyttää vuorovaikutusta tie- ja liikenneolojen suunnittelun, tiensuunnittelun, rakentamisen ja maankäytön suunnittelun yhteyshenkilöiden sekä asiakaspalvelun kanssa. Vuorovaikutuksen tarkoituksena on varmistaa, että tienpidon tavoitteet, suunnitelmat ja suunnittelutilanne sekä erilaiset toimintalinjat ovat lupa-asian käsittelijän tiedossa.

Tarvittaessa ollaan yhteydessä kunnan maankäytön suunnittelusta ja rakennusvalvonnasta vastaavien kanssa ja tarkistetaan, että liittymäratkaisu on yhdenmukainen kaavojen ja maankäyttösuunnitelmien kanssa.

3.3 Päätöksenteko

Päätöksen sisältö

Tiehallinto päättää liittymäluvan myöntämisestä hakemuksessa olevien tietojen ja itse tekemiensä selvitysten perusteella.

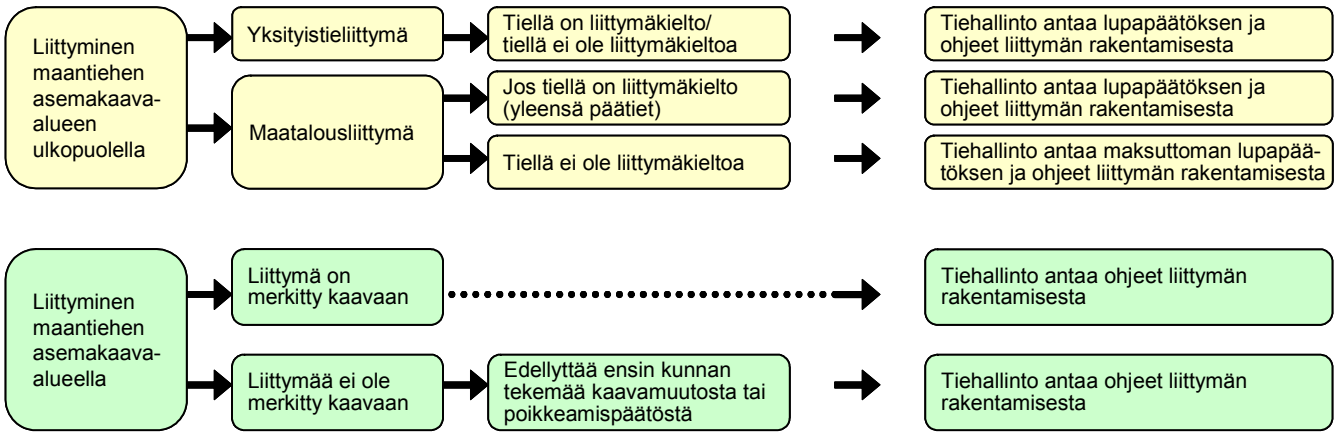

Kuva 3-2. Liittymästä tehtävän päätöksen sisältö eri tapauksissa.

Myönteiseen päätökseen liitetään ohjeet liittymän rakentamisesta ja kunnossapidosta. Lisäksi Tiehallinto voi liittää päätökseen tarpeelliseksi katsomiaan lisäehtoja, koskien esimerkiksi liittymän käyttöä. Myös myönteiset päätökset perustellaan etenkin, jos ne sisältävät poikkeamia yleisestä käytännöstä ja toimintalinjoista (esimerkiksi liittymätiheyden ylittäminen). Myös myönteisiin päätöksiin liitetään valitusosoitus.

Kielteisessä päätöksessä kerrotaan päätöksen perustelut sekä annetaan tiedot siitä, kuinka päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta.

Lupapäätökset ratkaistaan ja allekirjoitetaan työjärjestyksen mukaisesti.

Päätökset talletetaan Tiehallinnon dokumenttien hallintajärjestelmään, ja sieltä löytyy esimerkkejä erilaista tehdyistä päätöksistä.

Päätöksen voimassaoloaika

Liittymän rakentamiselle annetaan yleensä 1 - 2 vuoden määräaika.

Liittymän käytön rajoittaminen

Päätöksessä mainitaan käyttötarkoitus, johon liittymälupa on myönnetty. Jos liittymän käyttötarkoitus muuttuu olennaisesti, on haettava uusi liittymälupa.

Liittymälupapäätökset ovat maksullisia

LUPAPÄÄTÖKSET OVAT YLEENSÄ MAKSULLISIA

Liittymälupapäätöksistä peritään lupamaksu, jonka määrä kussakin tapauksessa löytyy liikenne- ja viestintäministeriön Tiehallinnon maksuja koskevassa asetuksessa. Myös kielteiset lupapäätökset ovat maksullisia.

Luvanhakijalla on oikeus vaatia virheellisesti määrätyn lupamaksun oikaisua Tiehallinnolta (valtion maksuperustelaki 11 b §). Näin ollen liittymälupaa koskeviin laskuihin on aina liitettävä laskua koskeva oikaisuvaatimusosoitus.

Päätöksestä tiedottaminen ja päätöstietojen tallentaminen

Lupapäätökset lähetetään tiedoksi tiemestarille/tietarkastajalle ja hoitourakoitsijalle sekä harkinnan mukaan kunnalle, maanmittaustoimistolle ja muille tahoille. Tiedot lupapäätöksistä, myös kielteisistä, viedään tierekisteriin.

3.4 Muutoksenhaku

Tiehallinnon maantielain 37 §:n ja 38 §:n 2 mom. nojalla tekemiin yksityisten teiden liittymiä, maatalousliittymiä tai moottorikelkkareitin tai -uran ylikulkukohtaa koskeviin päätöksiin on mahdollista hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka toimialueella liittymä tai ylityskohta sijaitsee (MTL 105 §). Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

LUPAPÄÄTÖKSEEN VOI HAKEA MUUTOSTA HALLINTO-OIKEUDELTA JA TARVITTAESSA VIELÄ KORKEIMMALTA HALLINTO-OIKEUDELTA

Lupapäätökseen liitetään valitusosoitus, joka sisältää valituksenteko-ohjeet ja määräajan valituksen tekemiselle.

Kielteiset päätökset lähetetään saantitodistuksella, jotta tiedetään valitusajan alkamisaika.

Kumpikin osapuoli voi valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen (KHO). Jos hallinto-oikeus kumoaa Tiehallinnon päätöksen, Tiehallinto voi valittaa siitä edelleen tai ottaa lupa-asian uudelleen käsiteltäväkseen. Jos KHO:n kumoaa Tiehallinnon päätöksen, Tiehallinto ottaa lupahakemuksen uudelleen käsiteltäväkseen.

3.5 Maa- ja metsätalousliittymiä koskeva ilmoitusmenettely

Maa- ja metsätalousliittymän rakentamista suunnittelevan on syytä ottaa yhteys Tiehallintoon ja varmistautua, riittääkö pelkkä rakentamista koskeva ilmoitus vai edellyttääkö liittymän rakentaminen liittymälupaa.

Tiehallinnon tulee ilmoitusmenettelynkin riittäessä arvioida, aiheutuuko liittymästä vaaraa liikenneturvallisuudelle, ja antaa liittymän rakentamista koskevat tekniset ohjeet. Ilmoitusmenettelyyn liittyvä liikenneturvallisuuden arviointi ja ohjeiden antaminen on maksutonta.

Liittymän rakentaminen ei edellytä Tiehallinnon myöntämää liittymälupaa, jos kysymyksessä on:

1) liittymä, jota tullaan käyttämään yksinomaan maa- tai metsätalousajoon ja
2) uusien liittymien rakentamista maantiehen ei ole maantietä koskevassa tiesuunnitelmassa kielletty.

Kuva 3-3. Rumpuputkella varustettu maatalousliittymä vt 4:llä.

3.6 Liittymän rakentaminen

Vähäliikenteisten teiden liittymät edellytetään rakennettavan päätökseen liitettävän tyyppipiirustuksen mukaisesti. Sen lisäksi annetaan tarpeen mukaan kyseistä liittymäpaikkaa koskevia erityisohjeita kuivatuksesta, liittymägeometriasta tai liittymässä tarvittavista rakenteista ja laitteista. Vilkasliikenteisistä liittymistä hakijan on laadittava rakennussuunnitelma, joka tulee hyväksyttää Tiehallinnon edustajalla ennen rakentamisen aloittamista.

Liittymälupaan sisällytetään lupa maantiealueella työskentelyyn (työlupa). Liittymän rakentajan tulee tarvittaessa asettaa rakennustyöstä varoittavat liikennemerkit ja huolehtia siitä, ettei työ vaaranna liikenneturvallisuutta, eikä aiheuta kohtuutonta haittaa maantien kunnossapidolle. Lupapäätöksessä voidaan antaa erityisohjeita mm. varoitusmerkeistä ja rakentamisen aikaisesta liikenteen ohjauksesta.

Luvansaajan on ilmoitettava työn aloittamisesta luvassa mainitulle Tiehallinnon edustajalle. Hän antaa tarvittaessa liittymän rakentamista ja kunnossapitoa koskevia lisäohjeita ja neuvoja.

Jotta liittymärakenteista tulisi annettujen ohjeiden mukaisia, liittymän rakentamista voidaan suositella paikallisen hoidon alueurakoitsijan tai muun asiantuntevan urakoitsijan tehtäväksi. Samalla on syytä korostaa tiealueella tehtävän työn liikenneturvallisuusvaatimuksia.

Liittymän valmistuttua Tiehallinnon edustaja pitää loppukatselmuksen, ja suositeltavaa olisi kutsua luvan saaja paikalle. Loppukatselmuksessa havaituista poikkeamista laaditaan muistio ja ollaan yhteydessä luvansaajaan.

Tierekisterissä olevan lupapäätöksen tiedot täydennetään valmistuneen liittymän mukaisiksi.

4 LUPA MOOTTORIKELKKAILUREITIN YLITYSKOHTAA VARTEN

Moottorikelkkailureitit ja urat

Moottorikelkkailureitillä tarkoitetaan maastoliikennelaissa säädetyllä tavalla perustettua reittiä. Tällaisella reitillä on yleinen oikeus ajaa moottorikelkalla maastoon merkittyä reittiä lumipeitteen aikaan. Muiden ajoneuvojen kuin moottorikelkan kuljettaminen moottorikelkkailureitillä on kielletty. Moottorikelkkaura puolestaan on moottorikelkkailua varten merkitty, maanomistajan lupaan perustuva ajoura.

Tällaisten moottorikelkkailureittien tai -urien johtaminen maantien poikki edellyttää lupaa rakentaa maantiehen ylityskohta (MTL 37 §). Luvan hakeminen on kelkkailureitin ylläpitäjän asia.

Edellytykset ylitysluvan myöntämiselle

Moottorikelkkailureitin risteäminen tulee toteuttaa ajoradan kanssa eri tasossa moottori- ja moottoriliikenneteillä, valtakunnallisesti merkittävillä runkoteillä, kaksiajorataisilla teillä, ohituskaistaosuuksilla sekä keskikaiteellisilla tieosuuksilla. Vähäliikenteiselle kaksikaistaiselle runkotieosuudelle voidaan kuitenkin sallia risteäminen tasossa tienpitäjän luvalla.

Moottorikelkkailureitin tai -uran ylityskohdasta ei saa aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tien kunnossapidolle. Tämän vuoksi moottorikelkkailureitit ja -urat tulee ensisijaisesti suunnitella siten, että risteäminen ajoradan kanssa tasossa vältetään. Eritasoristeämistä tulee harkita, jos ajoradan ylittäviä moottorikelkkoja on vilkkaalla kelkkailukaudella yli 300 vuorokaudessa, tien nopeusrajoitus on 100 km/h tai keskimääräinen vuorokausiliikenne on yli 3000 ajon./vrk. Mikäli risteämistä tasossa ei pystytä välttämään tai rakentamaan risteämistä eritasoon, tulee risteämispaikka sijoittaa kohtaan, jossa on riittävät näkemät ja turvalliset olosuhteet. Risteämispaikassa pyritään hyödyntämään olemassa olevaa maatalousliittymää. Risteämiskohta pitää olla havaittavissa riittävän ajoissa myös moottorikelkkailijan tulosuunnasta. Ajoradan ylityksen tulee tapahtua kohtisuoraan.

Tarkemmin moottorikelkkareitin tai -uran suuntaus ja tasaus sekä muut ylityskohdan järjestelyt on kuvattu asiaa koskevassa Tiehallinnon ohjeessa.

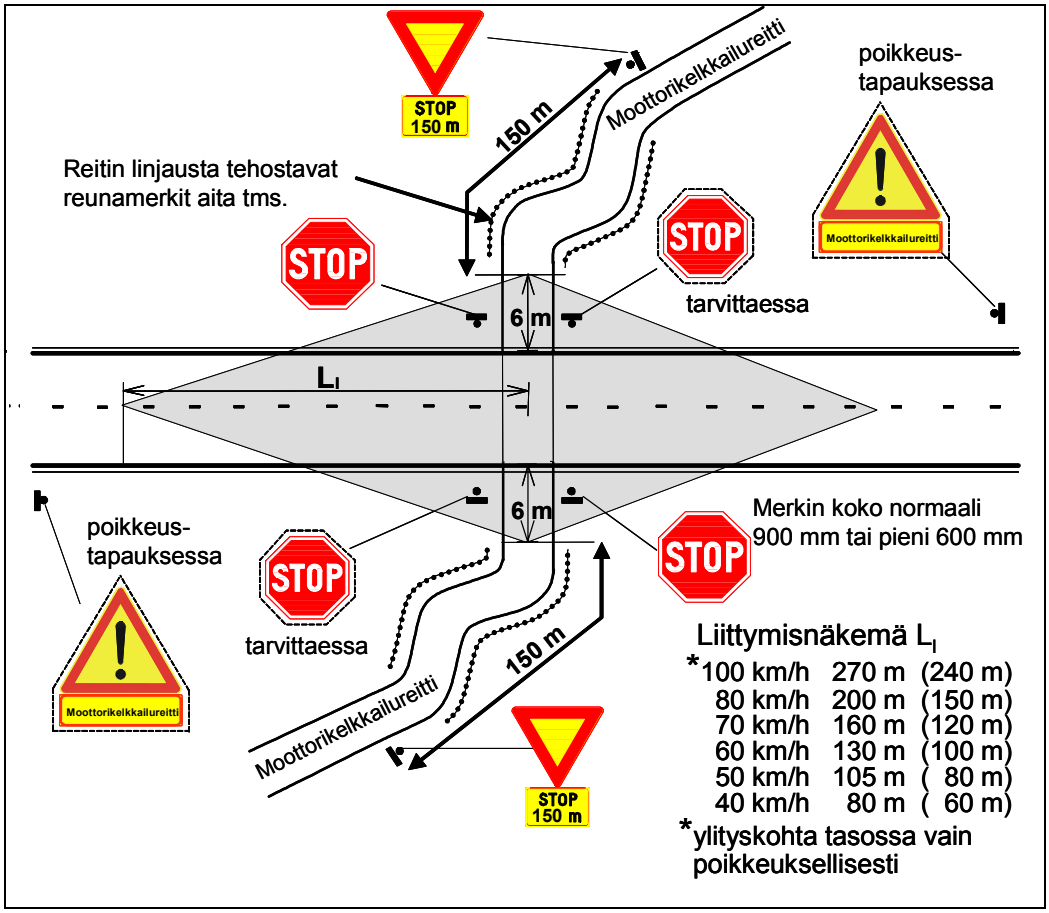

Kuva 4-1. Moottorikelkkailureitin tai -uran ja maantien risteämiskohdassa edellytettävät näkemät ja käytettävät liikennemerkit.

Luvan hakeminen ja päätöksen sisältö

Lupaa moottorikelkkareitin tai moottorikelkkauran ylitysluvan rakentamiseksi haetaan ja luvan käsittely tapahtuu vastaavaan tapaan kuin yksityisten teiden liittymien osalta.

Lupahakemus voidaan tehdä liittymälupahakemuslomaketta käyttäen. Tavoitteena on, että reitin toteuttamisesta vastaava on yhteydessä Tiehallintoon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jolloin maantien ylityspaikat voidaan suunnitella yhteistyössä liikenneturvallisuuden ja tienpidon kannalta sopiviin kohtiin. Tällöin voidaan myös riittävän ajoissa arvioida, edellyttääkö ylityskohdan järjestäminen sen rakentamista eri tasoon.

Malleja moottorikelkkailureitin ylitysluvista löytyy Tiehallinnon dokumenttien hallintajärjestelmästä.

5 MAANTIEN LUOKAN, LIIKENTEEN JA MAANKÄYTÖN VAIKUTUKSET LIITTYMÄJÄRJESTELYIHIN

5.1 Yleistä

Liittymät kytkevät maankäytön tieverkkoon. Liittymien osalta tarvitaan kokonaisvaltaista niin liikenteen kuin maankäytön huomioon ottavaa tarkastelua.

Lupaharkinnan liikenteellisiä lähtökohtia ovat maantien toiminnallinen luokka, liikenteen määrä ja luonne sekä tien tekniset ominaisuudet. Teiden laatuvaatimukset ja -tavoitteet on määritelty tiestöä koskevissa toimintalinjoissa, suunnitteluohjeissa ja erilaisissa tieverkkoa koskevissa suunnitelmissa. Yksityistieliittymien lupakäsittelyn kannalta keskeistä ovat Tiehallinnon yksityistieliittymiä ja -järjestelyjä koskevat toimintalinjat.

5.2 Liittymätiheys ja liittymien vähimmäisväli

Liittymien vähimmäisvälimatka ja enimmäistiheys määritetään lähinnä tien toiminnallisen luokan, nopeustason ja maankäytöllisten tekijöiden perusteella. Liittymiä tulee olla liikenneyhteyksien hoitamiseen riittävästi, mutta liikenneturvallisuuden ja liikenteen toimivuuden vuoksi liittymiä ei saa sijoittaa liian lähelle toisiaan. Mitä korkeampiluokkaisempi tie, sitä pitempiä liittymävälejä tulee käyttää.

Liittymävälin pituuteen vaikuttavat
- tien toiminnallinen luokka
- tieverkolliset ratkaisut ja tavoitteet
- tien nopeustaso
- tien linjaus ja tasaus (väylägeometria)
- liikenteen ohjaus (liikennevalot, viitoitus)
- lähialueen maankäyttö.

Erityisesti pääteille on järjestettävä riittävästi osuuksia, joilla on ohitusmahdollisuus. Liittymävapaat osuudet helpottavat ohituskelpoisten osuuksien järjestämistä, ja liittymäpaikka on valittava siten, että ohitusmahdollisuudet eivät kohtuuttomasti huonone.

5.2.1 Liittymät taajamien ulkopuolella

Pääteillä liittymää ei yleensä sijoiteta ohituskelpoiselle osuudelle. Tämä koskee erityisesti teitä, joilla on huonot ohitusmahdollisuudet. Pääteillä liittymien paikat ratkaistaan liittymätarkastelusuunnitelman perusteella.

Taulukossa 5-1 on esitetty enimmäisarvo liittymätiheydelle ja vähimmäisarvo liittymien väliselle etäisyydelle maaseutuoloissa seutu- ja yhdysteillä. Taulukon liittymävälin ylärajoja käytetään, kun liittyvät tiet ovat vilkasliikenteisiä ja alarajoja, kun liittyvät tiet ovat vähäliikenteisiä. Porrastettujen liittymien liittymähaarojen keskinäinen vähimmäisvälimatka riippuu porrastamistavasta ja on 50 - 100 m.

Ohjearvoja ei voida suoraan soveltaa maatalousliittymiin, koska liittymän rakentaminen tulee sallia, jos liittymästä ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle.

PÄÄTEILLÄ MAATALOUS-LIITTYMIÄ JÄRJESTELLÄÄN KUTEN MUITAKIN YKSITYISTEN TEIDEN LIITTYMIÄ

Taulukko 5-1. Liittymätiheyden enimmäisarvot ja liittymävälin vähimmäisarvot seutu- ja yhdysteillä taajamien ulkopuolella. Mukaan otetaan sekä maanteiden että yksityisten teiden liittymät maantien kummallakin puolella.

Taajamien ulkopuolella	Suurin liittymätiheys (kpl/km)	Pienin liittymäväli (m)	
Tieluokka KVL (ajon./vrk)		Suositeltava	Poikkeuksellinen
Seututie (80 km/h)			
> 6000	3	600 - 400 m	250 m
1500 - 6000	4	400 - 250 m	150 m
< 1500	4	300 - 150 m	100 m
Yhdystiet (80 km/h)			
> 3000	6	300 - 150 m	100 m
500 - 3000	ei raj.	200 - 100 m	50 m
< 500	ei raj.	150 - 50 m	-

5.2.2 Liittymät taajamissa

Taajamissa liittymävälit voivat olla lyhyempiä kuin maaseudulla, sillä liikenteen toimivuusvaatimus voi olla alhaisempi ja liikenneturvallisuutta voidaan hoitaa myös muilla toimenpiteillä, kuten alhaisemmilla nopeusrajoituksilla ja liikenneympäristön parantamisella. Lyhyempi liittymäväli ei kuitenkaan voi perustua siihen, että nopeusrajoitusta alennettaisiin. Taulukossa 5-2 on esitetty tasoliittymien vähimmäisvälimatkat taajamien liikennepainotteisilla väylillä ja taajamien reuna-alueiden väylillä. Taajamien keskustojen läpi menevillä väylillä voidaan käyttää taulukossa esitettyä lyhyempiä liittymävälejä. On huomattava, että aina on varmistuttava liikenteen toimivuudesta ml. liikenneturvallisuus.

Asemakaava-alueilla liittymäpaikat ratkaistaan kaavaa laadittaessa eikä niitä voida muuttaa liittymälupamenettelyllä.

Taulukko 5-2. Liittymien vähimmäisvälimatkat taajamien liikennepainotteisilla väylillä ja reuna-alueilla.

Tieluokka	Liittymäväli (m)	
	Minimi	Poikkeuksellinen
Valtatiet	1200 - 600 m	300 m*
Kantatiet	1000 - 400 m	250 m*
Seututiet	400 - 150 m	100 m
Yhdystiet	250 - 50 m	-

* Vain vähäliikenteisiä teitä, joilla alhainen nopeusrajoitus

5.3 Liittymän paikka

Liittymän paikkaa valittaessa on kiinnitettävä huomiota etenkin seuraaviin liikenneturvallisuuteen ja liikenteen toimivuuteen vaikuttaviin tekijöihin:

- Kuperat pyöristykset sekä *niiden* välittömät lähialueet.
  Pyöristyksen kohdalle ei yleensä ole mahdollista järjestää riittäviä näkemiä. Lisäksi kuperan pyöristyksen kohdalle pysähtynyt ja kääntymismahdollisuutta odottava ajoneuvo voi olla takaa tuleville yllätys.

- Pienisäteinen *sisäkaarre*.
  Liittymisnäkemät voi olla vaikea järjestää ja liittymän havaittavuus maantien suunnassa on huono.

- Maantien suuri *pituuskaltevuus*.
  Peräänajojen vaara erityisesti liukkaan kelin aikana on huomattava. Myös liittyminen ylämäkeen haittaa vilkasliikenteisillä teillä päätien liikennettä.

- *Liittyvän tien suuri pituuskaltevuus.*
  Liittyvästä suunnasta pysähtyminen ja liikkeellelähtö saattaa huonoissa keliolosuhteissa olla ongelmallista tai yllättävää.

- *Maantien suuri sivukaltevuus (> 5 %).*
  Liittymän kohdalle pysähtyminen voi olla liukkaalla kelillä liukumisvaaran takia ongelmallista.

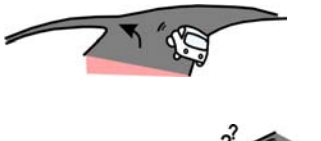

- *Lähellä oleva liittymä.*
  Lähekkäin olevat liittymät voivat aiheuttaa yllättäviä jarrutuksia ja varsinkin ennen opastettua liittymää oleva liittymä voi johtaa väärään liikennetilanteen arviointiin.

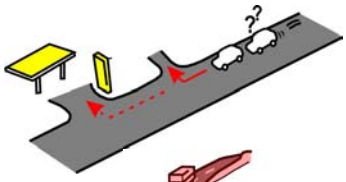

- *Kiinteät näkemäesteet.*
  Riittävien näkemien järjestäminen voi olla vaikeaa.

- *Ohituskelpoiset tieosuudet.*
  Liikenteellisesti merkittävän yksityisen tien liittäminen vilkasliikenteisen tien ohituskelpoiselle osuudelle huonontaa liikenteen sujuvuutta ja lisää kääntymis- ja ohitusonnettomuuksien riskiä.

- *Nelihaaraliittymiä vältetään.*
  Nelihaaraliittymien onnettomuusaste on selvästi suurempi kuin kolmihaaraliittymän, etenkin jos pääsuunnan ajonopeudet ja liittyvän tien liikennemäärät ovat suuria. Tämän vuoksi nelihaaraliittymiä ei käytetä valta- ja kantateillä. Myös muilla teillä niiden käyttöön tulee suhtautua pidättyvästi.

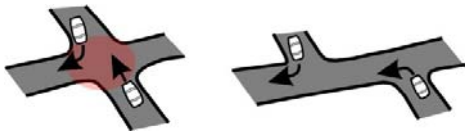

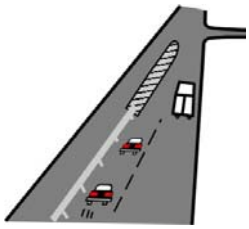

- *Ohituskaistat ja keskikaiteelliset tieosuudet.*
  Näille osuuksille ei myönnetä uusia liittymälupia vaan liittymät järjestetään ohituskaista- tai keskikaideosuuksien ulkopuolelle vähintään 100 m etäisyydelle.

Liittymäpaikan pituuskaltevuus

Maantien pituuskaltevuuden tulisi olla yksityisen tien liittymän kohdalla mahdollisimman pieni. Ohjeelliset enimmäisarvot on esitetty taulukossa 5-3. Taulukossa esitettyjä ylärajoja voidaan käyttää vähäliikenteisten yksityisten teiden liittymissä.

Taulukko 5-3. Maantien pituuskaltevuuden ohjeelliset enimmäisarvot yksityisen tien liittymän kohdalla.

Tieluokka	Pituuskaltevuuden enimmäisarvo
Valta- ja kantatiet	3 - 4 (5)[1] %
Seututiet	3 - 4 (6)[1] %
Yhdystiet	4 - 6 (8)[1] %

[1)] suluissa olevia arvoja voidaan käyttää vaikeissa maasto-olosuhteissa, kun sekä maantien että yksityisen tien liikennemäärät ovat pieniä

5.4 Näkemät ja näkemäalueet

Liittymä on voitava havaita riittävän etäältä ja liittymässä on oltava liikenneturvallisuuden edellyttämät näkemät. Kuvassa 5-1 on esitetty näkemien ja näkemäalueiden määrittämisen periaatteet sekä vaadittavat näkemien vähimmäisarvot. Taulukon poikkeuksellisia arvoja voidaan käyttää kohtuuttomien haittojen tai kustannuksien välttämiseksi.

Mitoitusnopeutena käytetään maantien nopeusrajoitusta tai yleisrajoituksen alueella tien käyttönopeutta. Näkemäraivausten ja leikkausten tarve määritellään tien linjauksen, tasauksen, maaston muotojen ja lumivaran perusteella. Lumivaran korkeus vaihtelee Etelä-Suomen 0,5 metristä Itä- ja Pohjois-Suomen 1,0 metriin. Näkemäalueella voi olla yksittäisiä puita, pylväitä tai muita kapeita esteitä.

Liittymisnäkemä sivutien suunnassa L_s (m)

	normaali	poikkeuksellinen
tulosuunnalla kärkikolmio		
• maaseudulla	20 m	15 m
• taajamassa	15 m	10 m
tulosuunnalla on STOP-merkki tai liittymä on vähäliikenteisen yksityisen tien liittymä	10 m	6 m
tontti- tai maatalousliittymä	6 m	

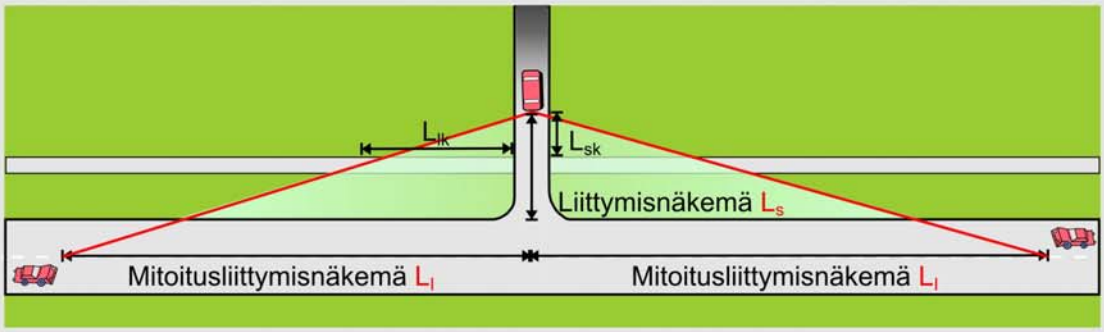

Mitoitus-Nopeus	Mitoitusliittymisnäkemän vähimmäisarvo L_l (m)	
Km/h	normaali	poikkeuksellinen
≤30	60	40
40	80	60
50	105	80
60	130	100
70	160	120
80	200	150
90	230	190
100	270	240

Silmäpisteen korkeus 1,1 m

Näkemien vähimmäisarvot kevytliikenneväylän kohdalla

- L_{sk} ≥ 10 m, poikkeuksellisesti 6 m
- L_{lk} ≥ 20 m

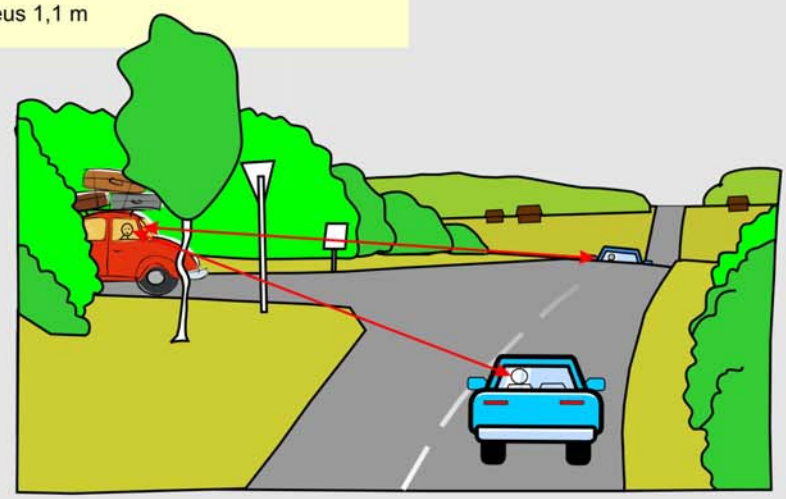

Kuva 5-1. Näkemien määrittäminen liittymässä.

6 YKSITYISTIELIITTYMIEN OMINAISUUDET JA LIIKENTEENOHJAUS

6.1 Liittymätyyppi

Tasoliittymissä käytettävät liittymätyypit ovat: *avoin liittymä, tulppaliittymä sekä pääsuunnassa kanavoitu liittymä.*

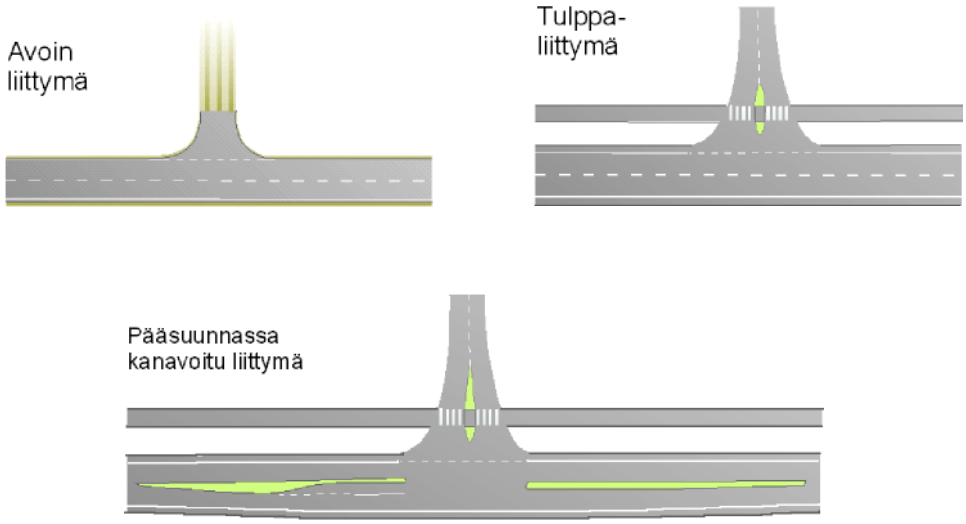

Kuva 6-1. Tasoliittymien perustyypit.

Liittymätyyppi valitaan ensisijaisesti sekä maantien että yksityisen tien liikenteellisen merkityksen perusteella. Valintaperusteet on esitetty **tasoliittymien suunnitteluohjeissa**. Lisäksi valinnassa otetaan huomioon liittymäpaikan olosuhteet.

Väistötilan tai lisäkaistojen tarve harkitaan turvallisuus- ja toimivuusnäkökohtien perusteella. Päätettäessä uuden tai käyttötarkoitukseltaan laajennettavan liittymän lupaehdoista on tärkeää, että päätien kaistajärjestelyjen tarve selvitetään huolellisesti. Mikäli kaistajärjestelyjä ei vaadita tehtäväksi heti, tulee liittymälupaehtoihin kirjata selvästi (esim. liittyvän tien liikennemäärärajа), milloin kaistajärjestelyt on tehtävä, koska niiden aikaan saaminen myöhemmin luvansaajan kustannuksella on hankalaa.

6.2 Liittymän mitoitus

Yksityisten teiden liittymät ovat yleensä avoimia liittymiä. Niistä lupaan liitetään liittymäpiirros sekä muut liittymän rakentamisessa tarvittavat ohjeet (löytyvät Tiehallinnon toimintajärjestelmästä).

YKSITYISTEN TEIDEN LIITTYMÄT OVAT YLEENSÄ AVOIMIA LIITTYMIÄ JA LIITTYMÄKAARENA ON YMPYRÄNKAARI

Avoimen liittymän mitoitus määritetään liittymää käyttävän liikenteen koostumuksen ja määrän, paikallisten olosuhteiden sekä liittymän yleisen merkityksen perusteella. Liittymäkaarena käytetään tavallisimmin yhtä ympyränkaarta, sillä se on liittymän rakentamisen kannalta yksinkertaisinta ja yleensä

mahdollistaa riittävän sujuvan liittymisen ja yleiseltä tieltä poistumisen. Vilkkaissa liittymissä, joissa on runsaasti raskasta liikennettä, voidaan käyttää myös kaariyhdistelmiä. Avoimen liittymän tyypin valintaperusteita ja mitoitusperiaatteita on esitetty kuvassa 6-2.

Valta- ja kantateillä vilkkaissa yksityisten teiden liittymissä käytetään tarvittaessa tulppaliittymää ja pääsuunnan kanavointia - kääntymiskaistoja tai väistötilaa. Muista kuin avoimista liittymistä luvan hakijalta vaaditaan liittymäpiirustus.

Liittymätyypin valintaa ja mitoitusta on käsitelty yksityiskohtaisemmin Tiehallinnon tasoliittymäohjeissa.

6.3 Kuivatusjärjestelyt

Yksityisen tien liittymään tarvitaan yleensä rumpu, joka sijoitetaan 5 - 10 metriä sivuojalinjasta ulommaksi. Näin rumpu saadaan lyhyemmäksi ja rumpu on liikenneturvallisuuden (törmäysriski) ja liittymän ulkonäön kannalta paremmassa paikassa. Poikkeuksellisesti etäisyys voi olla pienempi, jos kuivatuksen järjestäminen niin vaatii. Liittymärummun minimikoko (sisähalkaisija) on yleensä 400 mm, kun rummun pituus on yli 8 metriä, ja 300 mm, kun rummun pituus on alle 8 metriä. Rummun koko on tarvittaessa tarkistettava valuma-alueen kokoon perustuvan mitoitusvirtaaman perusteella. Jotta yksityisen tien sulamis- ja sadevedet eivät valuisi maantielle, on yksityisen tien tasaus tehtävä aina niin, että se on vähintään 3 metrin matkalla maantiestä poispäin laskeva (ks. kuva 6-2).

RUMPU ON
- *TARPEEN TIEN KUIVATUKSELLE*
- *HUONOSTI TOTEUTETTUNA RISKI LIIKENNETURVALLISUUDELLE (TÖRMÄYS)*

Rumpujen suunnittelua, mitoitusta ja rakentamista on käsitelty yksityiskohtaisemmin Tiehallinnon kuivatusohjeissa.

E RUMMUN ETÄISYYS YLEISEN TIEN SIVUOJALINJASTA
E = 5 - 10 m
poikkeuksellisesti 2 m

RUMMUN HALKAISIJA
≥ 400 mm, kun pituus > 8 m
≥ 300 mm, kun pituus < 8 m

α LIITTYMÄKULMA
α = 80 - 100^g

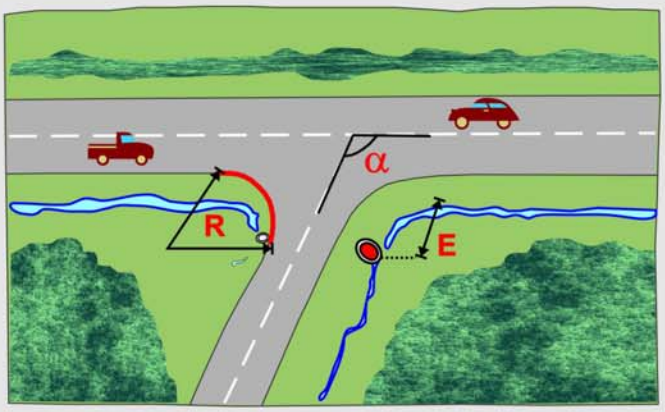

YKSITYISEN TIEN LUISKAN KALTEVUUS
Max 1:2

LIITTYMÄN PÄÄLLYSTÄMINEN
Liittymä päällystetään niin, ettei sora kulkeudu maantielle. Päällyste-pituus määritetään liittymäluvassa/ annettavissa ohjeissa.

LIITTYMÄKAAREN R VALINTA

Yleisin käyttökohde	Mitoittava ajoneuvo	Liittymäkaari/ kaariyhdistelmä (m)
· Asuinkiinteistöjen liittymät · Maatalousliittymät	Henkilöauto	R = 6
· Maatalouskeskusten liittymät	Kuorma-auto	R = 10
· Pientä yritystoimintaa palvelevat liittymät · Tavanomaiset yks. teiden liittymät	Kuorma-auto (max 8 m)	R = 10 -12
· Teollisuuslaitoksia palvelevat liittymät · Vilkkaat yks. teiden liittymät	Linja-auto (max 13 m) Kuorma-auto (max 12 m)	Kaariyhdistelmä/ R = 15, jos yt:n leveys ≥ 6,5 m
· Huoltoasemat tms. · Kadut ja kaavatiet	Perävaunullinen kuorma-auto	Kaariyhdistelmä

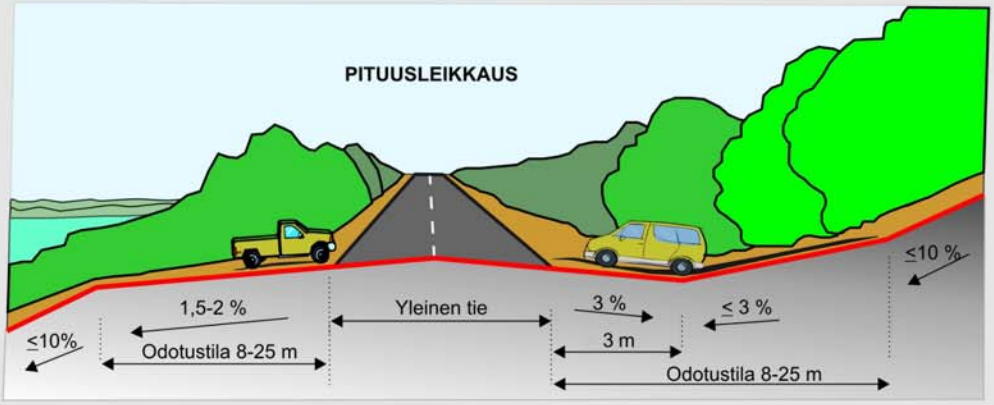

Odotustilan pituus on mitoittavan ajoneuvon ja liittyvän tien liikennemäärän mukaan 8 - 25 m

Kuva 6-2. Yksityisen tien liittymän tietekniset mitoitusperiaatteet.

6.4 Liikenteenohjaus

Yksityisen tien liittymä varustetaan tarpeellisilla liikennemerkeillä ja muilla liikenteenohjauslaitteilla. Tarkemmat ohjeet liikennemerkkien käytöstä löytyvät Tiehallinnon liikenteen ohjausta koskevasta ohjeistuksesta.

Väistämisvelvollisuuden osoittaminen

- *Väistämisvelvollisuus risteyksessä (231).*
  Merkkiä käytetään yksityisten teiden liittymissä lukuun ottamatta tieliikennelain 14 § 3 momentin mukaisia ns. vähäisiä teitä (tonttiliittymät tai vastaavat). Tällöinkin merkki asetetaan, jos väistämisvelvollisuudesta voi syntyä epäselvyyttä. Tiehallinto vastaa merkin asettamisesta.

Väistämisvelvollisuus risteyksessä 231

- *Pakollinen pysähtyminen (232)*
  Merkkiä käytetään väistämisvelvollisuus risteyksessä -merkin asemasta, kun liittymään saapuva ajoneuvo on näkemien vuoksi tai jostain muusta syystä aina pysäytettävä. Tiehallinto vastaa merkin asettamisesta.

Pakollinen pysähtyminen 232

Maantien liikenteen varoittaminen

- *Sivutien risteys (162 - 164)*
  Merkkiä käytetään maantiellä varoittamaan liittymästä, jonka sijainti tai poikkeava liikenne voivat aiheuttaa vaaraa liikenteelle. Merkki asetetaan yleensä vain tilapäisiin liittymiin tai olemassa oleviin liittymin, kun niihin on annettu tilapäinen lupaehdoista poikkeava käyttölupa. Tiehallinto vastaa merkin asettamisesta.

Sivutien risteys 162, 163, 164

Tien nimikilpi

- *Tien nimikilpi*
  Yksityisillä teillä käytetään kunnan osoitejärjestelmän mukaisia tien nimikilpiä tai osoitenumeroita, joiden asettamisesta vastaa kunta. Lisätietoja on Kuntaliiton ohjeessa Kunnan osoitejärjestelmä (2006).

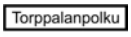

Nimikilpi

Viitoitus

Maantien ja yksityistien liittymässä voidaan opastusmerkeillä viitoittaa yksityisen tien suunnassa sijaitsevia kohteita. Viitoitus vaatii aina oman erillisen luvan Tiehallinnolta.

- *Yksityisen tien viitta (643)*
  Yksityisen tien viittaa voidaan käyttää, kun yksityinen tie on liikenteen kannalta merkityksellinen ja yleinen liikenne on sillä sallittu. Viitan asettaminen vaatii Tiehallinnon luvan.

Yksityisen tien viitta 643

- *Osoiteviitta (644), osoiteviitan ennakkomerkki (644a), palvelukohteen osoiteviitta (704) ja palvelukohteen osoiteviitan ennakkomerkki (704a)*
  Osoiteviittoja ja niiden ennakkomerkkejä voidaan yksityisen tien liittymään asettaa Tiehallinnon luvalla. Viitoituksesta ja opastuslupakäytännöstä on erilliset Tiehallinnon ohjeet.

Osoiteviitta 644

Liittymän havaittavuuden parantaminen

- *Liittymäpaalut*
  Liittymäpaaluilla tarkoitetaan yksityisen tien tai tontin liittymässä olevia paaluja, joissa on sininen heijastin. Liittymäpaalut parantavat liittymän havaittavuutta pimeällä.

  Yksityisen tien pitäjä voi asettaa laatuvaatimukset täyttävät paalut liittymän molemmin puolin. Asettamiseen ei tarvita erillistä lupaa.

Liittymäpaalu

7 VASTUU LIITTYMÄN RAKENTAMISESTA JA KUNNOSSAPIDOSTA

Vastuu yksityisen tien liittymän rakentamisesta ja kunnossapidosta jakautuu seuraavasti:

Yksityisen tien pitäjä vastaa:
- liittymän rakennuttamisesta annettujen ohjeiden mukaan
- liittymän hoidosta ja ylläpidosta, mikä tarkoittaa mm. lumen aurausta, liittymän pinnan tasaisena pitämistä, liittymän päällystetylle osuudelle (ns. päällystetty lippa) kertyneen hiekan ja muun kiviaineksen poistamista, liittymärummun auki pitämistä ja tarvittaessa rummun uusimista sekä näkemäalueiden avoimena pitoa
- liittymän parantamisesta, myös maantien kanavoinnista, jos parantamistarve aiheutuu yksityisen tien liikenteen kasvusta
- huonokuntoisen liittymän parantamisesta, kun se aiheuttaa vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapitoa
- määräaikaisen tai uudella liittymällä korvattavan liittymän poistamisesta (kirjataan lupaehtoihin)
- tarpeellisten liikenteenohjauslaitteiden asettamisesta liittymään, lukuun ottamatta väistämisvelvollisuutta osoittavaa liikennemerkkiä, jonka asettaa Tiehallinto
- liittymään kuuluvien, yksityisen tien puolella olevien laitteiden hoidosta ja ylläpidosta.

Tiehallinto vastaa:
- liittymän rakentamisesta tai parantamista, jos se aiheutuu maantiehen tehdyistä muutoksista
- kääntymiskaistojen rakentamisesta maantielle, jos tarve aiheutuu maantien liikenteen kasvusta
- liittymän parantamisesta tai siirtämisestä uuteen paikkaan, jos liittymä on toteutettu annetun luvan mukaisesti, mutta sen todetaan maantiellä tapahtuneiden muutosten vuoksi vaarantavan liikenneturvallisuutta
- tien rakentamisen tai parantamisen yhteydessä sellaisten uusien liittymien rakentamisesta, jotka on hyväksytyssä tiesuunnitelmassa todettu tarpeellisiksi
- hyväksytyn tiesuunnitelman mukaisten yksityistiejärjestelyiden toteuttamisesta
- olemassa olevien liittymien päällystämisestä eli ns. päällystelipan tekemisestä silloin, kun maantie parannetaan ja päällystetään
- väistämisvelvollisuutta osoittavan liikennemerkin asettamisesta ja hoidosta yksityisen tien liittymään (kadun liittymään merkin asettaa kunta ja maastoliikennelain mukaisen moottorikelkkailureitin risteykseen reitin pitäjä)
- maantien puolella olevien liikenteenohjauslaitteiden kunnossapidosta.

8 YKSITYISTIELIITTYMÄ- JA LIITTYMÄLUPATIETOJEN YLLÄPITO JA HYÖDYNTÄMINEN

8.1 Yksityistieliittymätietojen ylläpito

Tiedot yksityistieliittymistä pidetään yllä tierekisterissä, jossa yksityistieliittymiä varten on oma tietolajinsa. Tietolajille voidaan tallentaa
- yksityistieliittymälupaa koskevia tietoja
- maastossa havaittu liittymän käyttötarkoitus
- yksityistien nimi
- liittymää koskevat tekniset tiedot.

Yksityistieliittymätiedot on viety rekisteriin maastoinventoinnin perusteella. Liittymän käyttötarkoitus on inventoinnin yhteydessä yleensä päätelty maastossa. Liittymätietoa ylläpidetään toistamalla maastoinventointi muutaman vuoden välein.

Rakentamis- ja parantamishankkeiden valmistuessa yksityistieliittymät inventoidaan ja tierekisteritiedot päivitetään.

Tierekisterin liittymätietoja hyödynnetään liittymälupapäätösten valmistelussa ja liittymien valvonnassa.

8.2 Liittymälupatietojen ylläpito

Tiedot tehdyistä liittymälupapäätöksistä viedään kaikkien teiden osalta tierekisteriin. Lupapäätöksestä kirjataan liittymän käyttötarkoitus, lupapäätöksen antaja ja päätöksentekovuosi. Määräaikaisista luvista kirjataan myös luvan päättymisvuosi.

Tierekisteriin kirjataan myös tiedot kielteisistä päätöksistä. Tietoja kielteisistä päätöksistä tarvitaan mm. tiejakson tulevien liittymälupahakemusten käsittelyssä.

8.3 Tiedot tiesuunnitelmien yksityistieliittymistä ja liittymäkielloista

Hyväksytyssä tiesuunnitelmassa osoitetuille ja suunnitelman mukaan rakennetuille liittymille ei tarvita erikseen liittymälupaa.

Tien rakentamis- tai parantamishankkeen valmistuessa tiedot tiesuunnitelmaan sisältyvistä yksityistieliittymistä tai maatalousliittymistä viedään tierekisteriin.

Tieto mahdollisesta maantielain 24 § 1. mom. mukaisesta liittymäkiellosta viedään tierekisteriin. Tämä on oleellinen tieto liittymälupavalmistelussa.

9 LIITTYMIEN VALVONTA

9.1 Valvonnan tehtävät

Yksityistietieliittymiin kohdistuvan valvonnan tehtävänä on mm.
- estää liittymien rakentaminen ilman asianmukaista lupaa
- valvoa, että liittymät rakennetaan ja ylläpidetään lupaehtojen mukaisesti
- puuttua liittymän käyttötarkoituksen tai muiden lupaehtojen vastaiseen käyttöön.

Osana valvontaa tulee myös seurata, etteivät liittymän käyttö ja kunnossapito aiheuta vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapitoa. Valvontaan liittyen Tiehallinto voi tarvittaessa antaa liittymän rakentamista ja myöhemmin kunnossapitoa koskevia ohjeita.

Valvonnan tulee puuttua asioiden kulkuun, jos havaitaan liittymien luvatta rakentamista, lupaehtojen vastaista käyttöä tai kunnossapidon laiminlyömistä. Ongelmiin tulee puuttua mahdollisimman nopeasti niiden havaitsemisen jälkeen, koska niihin reagoimatta jättäminen herkästi tulkitaan asian ”hiljaiseksi hyväksynnäksi” ja puuttumiskynnys pitkään jatkuneeseen tilanteeseen kasvaa.

ONGELMAT PYRITÄÄN RATKAISEMAAN TIEHALLINNON JA LIITTYMÄN HALTIJAN KESKINÄISENÄ ASIANA

Epäkohtien osalta aina ensisijaisena tavoitteena on saada asia kuntoon neuvottelemalla toimenpiteistä liittymän haltijan kanssa. Asemakaava-alueilla ongelmat pyritään hoitamaan kunnan rakennusvalvonnan kautta.

9.2 Liittymän rakentamisen valvonta

Luvansaajan on ilmoitettava työn aloittamisesta lupapäätöksessä ilmoitetulle Tiehallinnon edustajalle, yleensä tiemestarille/tietarkastajalle. Tiehallinnon edustaja valvoo liittymän rakentamista ja antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita liittymän rakentajalle.

Tiehallinnon edustaja pitää lopputarkastuksen liittymän valmistuttua. Tarkastuksesta laaditaan muistio, johon kirjataan mahdolliset poikkeamat lupapäätökseen tai rakentamisohjeisiin nähden. Poikkeamien korjaamiseksi ollaan yhteydessä liittymän haltijaan.

9.3 Toimenpiteet liittymän muuttuneen käytön vuoksi

Jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän muuttuneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapidolle, yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija on velvollinen tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan muuttamaan liittymän sellaiseksi, että siitä aiheutuva vaara tai haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupaa. Jos yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija laiminlyö velvollisuutensa, voi tienpitoviranomainen päättää tehdä mainitut työt siihen velvollisen kustannuksella. (MTL 38 §)

Vastaava säädös koskee myös moottorikelkkailureittien ja -urien ylityskohtia (MTL 38 §).

Liittymän käyttötarkoituksen laajentaminen saattaa olla ongelmallista, mikäli liikenteen määrä liittymässä huomattavasti lisääntyy tai liikenteen luonne

muuttuu. Liikenneturvallisuuden parantaminen saattaa edellyttää liittymäpaikan siirtoa. Myös kääntymiskaistojen rakentaminen maantielle saattaa tulla tarpeelliseksi. Mikäli tällaisten toimenpiteiden tarve lähtee selkeästi liittymän muuttuneesta käytöstä, näiden toteuttaminen kuuluu yksityisen tien pitäjän vastuulle.

Mikäli asiaa ei muuten saada kuntoon, Tiehallinto voi tehdä työt siihen velvollisen kustannuksella (MTL 38 §, 102 §). Tällöin on asiasta tehtävä selkeä päätös, josta asianomaisella on mahdollisuus valittaa.

9.4 Luvattoman liittymän poistaminen

Mikäli luvattomasti tehdylle liittymälle ei voida myöntää lupaa, tulee liittymän rakentajaa vaatia poistamaan luvaton liittymä. Muutoin vaaditaan häntä hakemaan liittymälle lupa.

Tiehallinnolla on oikeus poistaa luvatta rakennettu liittymä ja periä kustannukset liittymän rakentajalta (MTL 101 §, 102 §).

10 LÄHDEAINEISTOA

Lainsäädäntö

Maantielaki (23.6.2005/503).

Maantieasetus (24.11.2005/924).

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132).

Laki yksityisistä teistä (15.6.1962/358).

Tiehallinnon toimintalinjat

Yksityistieliittymät ja -järjestelyt. Toimintalinjat. Tiehallinto 2006.

Pääteiden kehittämisen periaatteet. Tiehallinto 2004.

Pääteiden kehittämissuunnitelma. Väliraportti 15.6.2005.

Suunnitteluohjeet (www.tiehallinto.fi/thohje)

Tasoliittymät. Tiehallinto. TIEH 210001-01. Helsinki 2001.

Liikenne- ja viestintäministeriön ohje yleisten teiden näkemäalueista 24.1.2002.

Moottorikelkkailureitin tai -uran ja maantien risteäminen. Tietoa tiensuunnitteluun nro 82. Tiehallinto, liikennetekniikka 16.2.2006.

Ohituskaistojen suunnittelu. Tiehallinto. TIEH 2100021-03. Helsinki 2003.

Liikenteen ohjaus (www.tiehallinto.fi/thohje)

Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä. Tiehallinto. TIEH 2000006-03. Helsinki 2003

Liikenteen ohjaus. Viitoitus. Tielaitos. TIEL 2130006-96. Helsinki 1996.

Liikenteen ohjaus, Palvelukohteiden viitoitus. Tielaitos. TIEL 2133876. Helsinki 1997.

Liikennemerkkien rakenne ja pystytys. Tiehallinto. TIEH 2000004-v-04. Helsinki 2004.

Kunnan osoitejärjestelmä. Kuntaliitto 2006. (www.kunnat/net/kirjakauppa, ilmainen pdf-julkaisu)

Asemakaava-alueet

Maantiet kaavoituksessa. Tiehallinto. TIEH 2000018-06. Helsinki 2006.

Asemakaavamerkinnät ja -määräykset. Ympäristöministeriö. Maankäyttö ja rakennuslaki 2000 -julkaisusarjan opas 12. Helsinki 2003.

Maaseutualueet

Asemakaava-alueen ulkopuolinen rakentaminen. Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamispäätökset. Valmistelijan opas. Suomen Kuntaliitto. Helsinki 2004.

Asemakaava-alueen ulkopuolisen rakentamisen arviointi. Esiselvitys: Haja-rakentamiseen liittyviä liikennekysymyksiä. Tiehallinnon sisäisiä julkaisuja 18/2003. TIEH 4000375. Helsinki 2003.

Harkitsetko kodin rakentamista haja-asutusalueelle? Tietoa rakentamisesta haja-asutusalueelle. Esite. Suomen Kuntaliitto ym. 2004.

Viekö hajarakentaminen kuntaa vai kunta hajarakentamista? Tietoa hajara-kentamisesta päättäjille. Esite. Suomen Kuntaliitto ym. 2004.

Liittymätiedot tierekisterissä

Tierekisterin inventointi- ja koodausohjeet. Tietolaji: yksityistieliittymä.

11 LIITTEET

Liite 1. Yksityistieliittymiin vaikuttavat lainkohdat

Liite 2. Liittymäluvan hakemuslomake (malli, ks. ajantasainen lomake Tiehallinnon toimintajärjestelmästä tai www.tiehallinto.fi/luvat)

Liite 3. Liittymän maastokatselmuslomake (malli, ks. ajantasainen lomake Tiehallinnon toimintajärjestelmästä)

Liitteet 4-6 Lupapäätösesimerkkejä: (ks. lisää Tiehallinnon dokumenttien hallintajärjestelmästä)

Liite 4. Liittymälupapäätös, myönteinen

Liite 5. Liittymälupapäätös, kielteinen

Liite 6 Moottorikelkkailureitin ylityslupapäätös

Katso lisäksi Tiehallinnon toimintajärjestelmästä:
Myönteiseen päätökseen liitettävä liittymän rakentamisohje
Päätöksiin liitettävä valitusosoitus

LIITTYMÄLUPA-ASIOIHIN VAIKUTTAVAT LAINKOHDAT (tilanne 1.1.2007)

Maantielaki (23.6.2005/503)

4 §

Maantiet ja niiden luokittelu

Maantie on sellainen tie, joka on luovutettu yleiseen liikenteeseen ja jonka ylläpitämisestä valtio huolehtii. Liikenteellisen merkityksensä mukaan maantiet ovat valtateitä, kantateitä, seututeitä tai yhdysteitä.

Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakuntien liikennettä. Seututiet palvelevat seutukuntien liikennettä ja liittävät näitä valta- ja kantateihin. Muut maantiet ovat yhdysteitä.

Liikenne- ja viestintäministeriö määrää, mitkä maantiet ovat valtateitä ja kantateitä sekä miltä osin ne ovat valtakunnallisesti merkittäviä runkoteitä. Tiehallinto määrää, mitkä maantiet ovat seututeitä ja yhdysteitä.

Maantie voi olla moottori- tai moottoriliikennetie taikka tarkoitettu muuta vain tietynlaista liikennettä varten. Moottori- ja moottoriliikenneteiden teknisistä ominaisuuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. ...

15 §

Kiinteistöt ja yksityiset tiet

Mitä tässä laissa ja sen nojalla säädetään kiinteistöstä, sovelletaan myös määräalaan ja kiinteistöjen yhteiseen alueeseen.

Yksityisellä tiellä tarkoitetaan tässä laissa myös sellaista yksityiseen tiehen verrattavaa tietä tai liittymää, johon yksityisistä teistä annettua lakia (358/1962) ei sovelleta.

24 §

Yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä laskuojat tiesuunnitelmassa

Maantien liikenneturvallisuuden ja välityskyvyn edistämiseksi voidaan tiesuunnitelmassa antaa määräyksiä tai kieltoja yksityisten teiden liittämisestä maantiehen sekä sille johtavien liittymien käyttämisestä. Tässä tarkoitettuja määräyksiä tai kieltoja voidaan antaa myös sellaisista liittymistä, joita käytetään yksinomaan maa- tai metsätalousajoon (maatalousliittymä).
Jos tiesuunnitelmassa kielletään käyttämästä ennestään olevaa yksityisen tien liittymää tai maatalousliittymää, on uuden kulkuyhteyden järjestämisestä määrättävä tiesuunnitelmassa, jolloin voidaan määrätä tienpitoviranomaisen kustannuksella tehtäväksi tarpeen mukaan yksityinen tie tai liittymä taikka perustettavaksi oikeus ennestään olevaan yksityiseen tiehen taikka maantienä lakkautettuun tai lakkaavaan tiehen tai tieosaan.

25 §

Tiesuunnitelma erityistapauksissa

Tiesuunnitelma voidaan laatia ja hyväksyä myös vain tiealueen määrittämiseksi, liitännäisalueen perustamiseksi, maantiehen liittyviä yksityisiä teitä ja liittymiä koskevaksi tai liikenteen pysyväksi rajoittamiseksi.

37 §

Liittyminen maantiehen

Edellä 24 §:n 1 momentissa mainitun kiellon tai määräyksen estämättä tienpitoviranomainen voi antaa luvan yksityisen tien liittämiseen kiellon alaiseen maantiehen taikka kielletyn liittymän käyttämiseen tai liittymän käyttötarkoituksen muuttamiseen, jos kiinteistön tarkoituksenmukainen käyttö sitä vaatii eikä liittymästä eikä sen käyttämisestä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle. Jos kiinteistölle on tarpeen maatalousliittymä, on lupa sen tekemiseksi tässä momentissa mainittuun tiehen myönnettävä, jos liittymä ja sen sijainti on sellainen, ettei liikenneturvallisuus sen takia vaarannu. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Lupa yksityisen tien liittämiseksi muuhun kuin 1 momentissa mainittuun maantiehen on myönnettävä, jos liittymä on tarpeen kiinteistön käyttämiseksi ja liittymä sekä sen sijainti on sellainen, ettei liikenneturvallisuus liittymän eikä sen käyttämisen takia vaarannu. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja. Tässä momentissa mainittuun tiehen saa tehdä tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan maatalousliittymän, jollei siitä aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle. Tällaisen maatalousliittymän tekemisestä on hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoitettava tienpitoviranomaiselle.

Jos maastoliikennelaissa (1710/1995) tarkoitetun moottorikelkkailureitin tai muun sitä vastaavan kulkuyhteyden perustamiseksi on maantien ylittämistä varten järjestettävä tiealueelle ylityskohta, voi tienpitoviranomainen myöntää luvan toimenpiteen suorittamiseen, jos ylityskohdasta ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle eikä haittaa tienpidolle. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.
Mitä 1 - 3 momentissa säädetään, ei koske moottoriei kä moottoriliikenneteitä eikä 4 §:n 3 momentin perusteella määrättyjä valtakunnallisesti merkittäviä runkoteitä, joille pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa.

38 §

Liittymän ja ylityskohdan tekeminen, kunnossapito ja muuttaminen

Yksityisen tien pitäjä ja maatalousliittymän haltija on velvollinen tekemään liittymänsä ja pitämään sen kunnossa tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan sillä tavoin, ettei siitä ole vaaraa liikenteelle eikä haittaa maantien kunnossapidolle.

Jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän muuttuneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapidolle, yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija on velvollinen tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan muuttamaan liittymän sellaiseksi, että siitä aiheutuva vaara tai haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupaa. Jos yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija laiminlyö velvollisuutensa, voi tienpitoviranomainen päättää tehdä mainitut työt siihen velvollisen kustannuksella.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee myös moottorikelkkailureitin tai muun sitä vastaavan kulkuyhteyden pitäjää maantien ylityskohdan osalta.

39 §

Yksityisen tien, kadun ja moottorikelkkailureitin katkaiseminen

Jos maantie rakennetaan siten, että se katkaisee ennestään olevan yksityisen tien tai että pääsy ennestään olevalta yksityiseltä tieltä tai maatalousliittymästä maantielle huomattavasti vaikeutuu, on tienpitoviranomaisen tehtävä kustannuksellaan ne työt tarvittavine laitteineen, jotka ovat tarpeen yksityisen tien johtamiseksi maantien poikki taikka yksityisen tien tai maatalousliittymän liittämiseksi maantiehen.

Mitä 1 momentissa säädetään yksityisestä tiestä, koskee myös katua ja moottorikelkkailureittiä.

40 §

Liittymän poistaminen

Maantien rakentamisen yhteydessä tienpitoviranomainen poistaa kustannuksellaan tiesuunnitelmassa kielletyn liittymän tai estää sen käytön, kun hyväksyttävä korvaava kulkuyhteys on järjestetty.

Tienpitoviranomainen voi päättää poistaa kustannuksellaan asemakaavan vastaisen liittymän tai estää sen käytön, jos hyväksyttävä korvaava kulkuyhteys on järjestetty. Ennen päätöksen tekemistä on asianomaiselle kiinteistön omistajalle tai haltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi ja, jos liittymää käytetään yleisesti liikenteeseen, tulee asiasta kuuluttaa.

42 §

Tiealueeseen kohdistuva työ sekä rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle

Tiealueeseen kohdistuva työ sekä rakennelmien, johtojen ja muiden laitteiden sijoittaminen tiealueelle vaatii tienpitoviranomaisen luvan. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Luvan saaja on velvollinen tekemään rakennelman tai laitteen ja pitämään sen kunnossa tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan. Jos rakennelman tai laitteen käyttämisestä aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa tienpidolle, on luvan saaja velvollinen kustannuksellaan tekemään tienpitoviranomaisen vaatimat muutokset taikka siirtämään tai poistamaan rakennelman tai laitteen.

Jos muussa laissa säädetystä johtuen lupa ei ole tarpeen, on hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoitettava asiasta tienpitoviranomaiselle.

45 §

Näkemäalue

Maantien kaarrekohdassa taikka missä tiehen liittyy toinen maantie tai merkittävä yksityinen tie taikka maantien poikki kulkee rautatie, on rakennusten pitäminen kielletty suoja-alueen ulkopuolellakin sellaisella alueella, jolla näkemäalan vapaana pitäminen sitä rajoittavista esteistä on tarpeen liikenneturvallisuuden vuoksi (*näkemäalue*).

Tienpitoviranomaisella on oikeus näkemäalueelta poistaa sellainen kasvillisuus tai sellaiset luonnonesteet, jotka tarpeellista näkemäalaa rajoittamalla tuottavat vaaraa liikenneturvallisuudelle.

46 §

Rakennelmat ja laitteet tiealueen ulkopuolella

Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.

69 §

Yksityistiejärjestelyt

Maantietoimituksessa on tehtävä sellaiset yksityisiä teitä ja tieoikeuksia koskevat järjestelyt, jotka ovat tarpeen maantien rakentamisen taikka 24 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen määräysten ja kieltojen vuoksi.

Toimituksessa käsitellään ja ratkaistaan myös muut yksityisistä teistä annetun lain mukaisessa tietoimituksessa käsiteltäviksi säädetyt asiat.

Yksityistieyhteydet ja tieoikeudet voidaan järjestellä yksityisistä teistä annetun lain 38 c §:ssä tarkoitetussa alueellisessa tietoimituksessa, joka voidaan suorittaa tienpitoviranomaisen pyynnöstä ilman erillistä hakemusta.

...

100 §

Rangaistukset

Jos joku

1) rikkoo 24 §:n 1 momentin nojalla annetun määräyksen tai kiellon liittymän tekemisestä tai käyttämisestä taikka 35, 37 tai 42 §:ssä olevan tai niiden nojalla annetun kiellon tai määräyksen taikka toimii niiden nojalla annetun luvan ja siinä olevien ehtojen vastaisesti taikka

2) tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta menettelee 26 §:n 2 momentissa taikka 44-46 §:ssä olevan tai niiden nojalla annetun kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, maantielain säännösten rikkomisesta sakkoon.

101 §

Hallinnolliset pakkotoimet

Lääninhallitus voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, jatkamasta tai toistamasta lainvastaista menettelyä. Lääninhallitus voi myös määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. Lääninhallitus voi tehostaa päätöstään uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide tehdään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja keskeyttämisuhkaa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Jos liikennettä välittömästi uhkaavan vaaran poistamiseksi on tarpeen kiireellinen toimenpide taikka jos on kysymys tiealueeseen kohdistuvan luvattoman toimenpiteen oikaisemisesta, tienpitoviranomaisella on oikeus toimenpiteeseen tai luvattoman toimenpiteen oikaisemiseen siihen velvollisen kustannuksella.

Jos tienpitoviranomaista estetään toimittamasta 2 momentissa tarkoitettua virkatehtävää taikka estetään 16 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkimustyön suorittaminen, on poliisin annettava tienpitoviranomaisen pyynnöstä virka-apua.

102 §

Kustannusten periminen

Jos tienpitoviranomaisella on oikeus tässä laissa tarkoitetun toimenpiteen suorittamiseen toisen kustannuksella, kustannukset voidaan periä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Laki yksityisistä teistä (15.6.1962/358)

8 § (15.12.2000/1079)

Jos kiinteistön tarkoituksenmukaista käyttöä varten on tärkeätä saada kulkuyhteys toisen kiinteistön kautta eikä siitä aiheudu huomattavaa haittaa millekään kiinteistölle, on kulkuyhteyttä tarvitsevalle kiinteistölle annettava oikeus käyttää jäljempänä säädetyssä tietoimituksessa määrättävää aluetta 5 §:n mukaisiin tietarkoituksiin. Oikeutta toisen kiinteistön alueen tällaiseen pysyvään käyttämiseen sanotaan *tieoikeudeksi*.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös ennestään olevan tien siirtämistä tai muuta parantamista varten tarpeellisen lisäalueen luovuttamista, jollei 16 §:stä muuta johdu. Tietä siirrettäessä tieoikeuden antamisen perusteena voi olla myös huomattava hyöty, jonka kiinteistö, jolla on tieoikeus, saa kulkuyhteyden lyhenemisestä.

Tieoikeus voidaan perustaa kohdistumaan myös yleisen tien tiealueeseen. Yksityisen tien liittämisestä yleiseen tiehen samoin kuin tiealueeseen kohdistuvasta työstä on voimassa, mitä yleisistä teistä annetussa laissa (243/1954) säädetään. Yhteisistä alueista on voimassa, mitä jäljempänä 107 a §:ssä säädetään.

9 §

Milloin ennestään oleva tie on tärkeä sellaisen kiinteistön tarkoituksenmukaista käyttöä varten, jolla ei ole oikeutta tähän tiehen, siihen on annettava tieoikeus, jollei oikeuden antamisesta aiheudu huomattavaa haittaa sille kiinteistölle, jonka alueella tie on, tai jollekin, jolla ennestään on oikeus tiehen.

Jos olosuhteiden muuttumisen johdosta liikenne kiinteistölle on tarkoituksenmukaisemmin järjestettävissä toisen ennestään olevan tien kautta, voidaan kiinteistölle 1 momentissa säädetyin edellytyksin antaa tieoikeus tällaiseen tiehen ja sille aikaisemmin annettu tieoikeus samalla lakkauttaa. Näistä asioista päätetään tietoimituksessa. (12.4.1995/555)

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tieoikeus myönnetään tietoimituksessa taikka asianomaisen tielautakunnan tai, tieosakkaiden muodostaessa tiekunnan, tämän päätöksellä sen mukaan, kuin jäljempänä on säädetty.
(12.4.1995/555)

10 §

Mikäli ennestään oleva tie on sille, joka luvallisesti harjoittaa liikennettä tai muuta elinkeinoa, tärkeä hänen elinkeinonsa harjoittamista varten, on hänelle annettava oikeus käyttää tietä, jos tie rakenteeltaan on kysymyksessä olevaan liikenteeseen soveltuva eikä tien käyttämisestä aiheudu huomattavaa haittaa sille kiinteistölle, jonka alueella tie on, tai jollekin, jolla ennestään on oikeus tiehen. Tässä tarkoitetun oikeuden voi antaa tiekunta tai asianomainen tielautakunta.

38 c § (15.12.2000/1079)

Alueella, jolla tieoikeudet ovat epäselvät tai jolla liikenteellisten olosuhteiden muuttumisen vuoksi on tarpeen tehdä tai lakkauttaa teitä taikka muutoin järjestellä tieoikeuksia, voidaan tarkoituksenmukaisten tieyhteyksien järjestämiseksi ja tieoikeuksien saattamiseksi vastaamaan muuttuneita olosuhteita kunnan, tiekunnan tai kiinteistön omistajan hakemuksesta suorittaa tällaista aluetta koskeva tietoimitus (*alueellinen tietoimitus*). Jos edellä tarkoitettu tieyhteyksien järjestely on tarpeen paikallisen liikenteen vähentämiseksi yleisellä tiellä taikka rautatien tasoristeyksien vähentämisen tai poistamisen vuoksi, alueellisen tietoimituksen suorittamista saa hakea myös yleisen tien tai radan pitäjä. Tietoimitusta haetaan maanmittaustoimistolta, joka antaa toimitusmääräyksen ja huolehtii toimituksen suorittamisesta silloinkin, kun toimitus koskee kokonaan kiinteistönmuodostamislain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua aluetta. Jos yleinen etu vaatii, maanmittaustoimisto voi antaa määräyksen alueellisen tietoimituksen suorittamiseen hakemuksetta.
(28.2.2003/185)

Alueellisen tietoimituksen kohteena olevalla alueella ennestään olevat tiet, jotka käyvät tiejärjestelyjen johdosta tarpeettomiksi, voidaan lakkauttaa selvittämättä niihin oikeutettuja kiinteistöjä.

Alueellisen tietoimituksen kustannusten maksamiseen sovelletaan 47 §:n säännöksiä. Jos toimitus on tullut vireille hakemuksesta, ja jos se on ollut osittain tai kokonaan yleisen edun vaatima, voidaan toimituskustannukset tai osa niistä maksaa valtion varoista. Asiasta päättävät toimitusmiehet. Toimitusmiesten asiassa tekemään päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Jos toimitus tehdään hakemuksetta maanmittaustoimiston määräyksestä, toimituskustannukset maksetaan valtion varoista.

Korvaukset, jotka aiheutuvat yleisen tien tai radan pitäjän hakemuksesta suoritettavassa alueellisessa tietoimituksessa aiheutuvista tieyhteyksien järjestelyistä, on hakijan maksettava. Jos järjestelystä tulee muulle asianosaiselle erityistä hyötyä, voidaan hänet velvoittaa osallistumaan korvausten maksamiseen sen mukaan kuin kohtuulliseksi harkitaan hänen saamansa hyöty huomioon ottaen. (28.2.2003/185)

44 §

Tietoimituksesta on ilmoitettava asianomaiselle tielautakunnalle tai sen tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Milloin on kysymys tien rakentamisesta tai siirtämisestä, on tietoimituksesta ilmoitettava alueelliselle ympäristökeskukselle ja, jos tie tulisi johtamaan yleisen tien, rautatien tai kanavan alueelle, myös asianomaiselle viranomaiselle. (24.1.1995/95)

...

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132)

83 §

Yleinen alue, katualue ja liikennealue

...

Liikennealueita ovat asemakaavassa yleisiä teitä, rautateitä, vesiteitä, satamia ja lentokenttiä varten osoitetut alueet.

Yleisten teiden liikennealueita voidaan osoittaa valta-, kanta- ja seututeitä sekä niitä yhdistäviä ja niiden jatkeena olevia teitä varten, jotka palvelevat pääasiallisesti muuta kuin paikallista liikennettä. Yleiseen tiehen kuuluvalle kevyen liikenteen väylälle voidaan osoittaa muusta liikennealueesta erillinen liikennealue, jos se on paikallisista olosuhteista johtuen perusteltua.

86 §

Kadunpitovelvollisuuden alkaminen ja kadunpitopäätös

Kadunpitovelvollisuus alkaa, kun asemakaavan mukaisen toteutuneen maankäytön liikennetarve sitä edellyttää eikä kadun rakentamisesta kunnalle aiheutuvia kustannuksia ole pidettävä kohtuuttomina kadun rakentamisella tyydytettävään liikennetarpeeseen verrattuna.

...

88 §

Tonttiliittymä ja pääsytie

Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kustannuksellaan tonttiliittymän rakentamisesta rakennetun kadun ajoradan reunasta kiinteistölleen.

Jos kiinteistölle rakennetaan, ennen kuin sitä palveleva katu on rakennettu, kiinteistön omistajan tai haltijan on kustannuksellaan järjestettävä tontille ajokuntoinen pääsytie.

Kunta on velvollinen korvauksetta sallimaan käytettävissään olevan soveltuvan katualueen käyttämisen pääsytien rakentamiseen.

135 §

Rakennusluvan edellytykset asemakaava-alueella

Rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueella on, että:

...

4) rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;

...

136 §

Rakennusluvan edellytykset asemakaava-alueen ulkopuolella

Rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueen ulkopuolella on, että:

...

3) rakentaminen täyttää 135 §:n 3-6 kohdassa asetetut vaatimukset;

4) teiden rakentaminen tai vedensaannin taikka viemäröinnin järjestäminen ei saa aiheuttaa kunnalle erityisiä kustannuksia; sekä

...

137 §

Rakennusluvan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella

Sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään, rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen:

1) ei aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;

2) ei aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä; ja

3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista.

...

Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Edellä 1 momentissa säädettyjen edellytysten olemassaolon ratkaisee rakennuslupamenettelyn yhteydessä tai erillisessä menettelyssä kunnan päättämä viranomainen.

LIITTYMÄLUVAN HAKEMUSLOMAKE

TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN

Liittymäluvan hakeminen

☐ Uusi liittymä
☐ Käyttötarkoituksen muuttaminen

Hakijan tiedot

Nimi		Lähiosoite
Postinumero	Postitoimipaikka	Y-tunnus
Yhteyshenkilön nimi		Puhelin
Laskutusosoite		

Liittymän sijainti

Kunta	Kylä	Kiinteistön RN:o
Maantien nimi, jolle liittymälupaa haetaan		
Liittymän tarkempi sijainti		
☐ vasen ☐ oikea	Ajosuunnassa	
Esitetty liittymä on merkitty maastoon seuraavasti		

Liittymän käyttötarkoitus

☐ Maa- tai metsätalousajoon
☐ Asuinkiinteistölle kulkuun
☐ Liike- tai teollisuuskiinteistölle kulkuun
☐ Muuhun tarkoitukseen, mihin?
☐ Jalankulku- ja pyöräliikenteeseen
☐ Lomakiinteistölle kulkuun
☐ Moottorikelkkailuun

Liittymän arvioitu kokonaisliikenne _____ ajoneuvoa/vrk/ajosuunta
Liittymän arvioitu kuorma-autoliikenne _____ ajoneuvoa/vrk/ajosuunta

Lisäselvityksiä

Paikka	Hakijan allekirjoitus
Aika	Nimen selvennys

LIITTEET
☐ Ote peruskartasta (liittymän paikka ja rakennus tms. paikka merkittynä)
☐ Asemapiirros
☐ Ote asema-, yleis- tai osayleiskaavasta tai sen luonnoksesta

Lupapäätös on maksullinen.

Keskushallinto
Opastinsilta 12 A
PL 33
00521 HELSINKI

Puhelin
0204 22 11

Telefaksi
0204 22 2202

Sähköposti
keskushallinto@tiehallinto.fi
etunimi.sukunimi@tiehallinto.fi

www.tiehallinto.fi

LAUSUNTO

LIITTYMÄN MAASTOKATSELMUSLOMAKE

TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN

21.11.2006

Liittymän katselmus

Käsittelijä	Kunta
Tien nimi	Tien numero
Tieosan numero ☐ Oikealla ☐ Vasemmalla	Kilometrilukema

Liittyvä tie

- ☐ Katu tai kaavatie
- ☐ Asuinkiinteistöön
- ☐ Lomakiinteistöön
- ☐ Muuhun tarkoitukseen, mihin?
- ☐ Liike- tai teollisuuskiinteistöön
- ☐ Maa- ja metsätalous

Arvioitu liikenne liittyvällä tiellä

- ☐ < 20 ajoneuvoa/vrk, pääasiassa henkilöautoliikennettä
- ☐ 20-100 ajoneuvoa/vrk, pääasiassa henkilöautoliikennettä
- ☐ < 20 ajoneuvoa/vrk, osaksi säännöllistä raskasta liikennettä
- ☐ > 100 ajoneuvoa/vrk
- ☐ Vain ajoittaista maa- ja metsätalousajoa

Näkemäalue

Näkemä 6 m (10 m) päätien reunasta

m vasemmalle | m oikealle

Näkemäalueelta poistettavaa

- ☐ On poistettavaa
- ☐ Ei poistettavaa

Maasto päätielle tultaessa

☐ Melko tasainen ☐ Nousee jyrkästi ☐ Laskee jyrkästi

Sivuojarummun koko / mm	Materiaali	☐ Rumpua ei tarvita

Lähin liittymä samalla puolella

☐ Ennen, m ☐ Jälkeen, m

Kaava

☐ Vahvistettu ☐ Luonnosasteella ☐ Ei kaavassa

Päätien nopeusrajoitus

☐ 100 km/h ☐ 80 km/h ☐ 60 km/h ☐ 50 km/h ☐ Muu rajoitus km/h

Liikennemerkki 231 (Väistämisvelvollisuus risteyksessä)

☐ Tarvitaan ☐ Ei tarvita

Liikennemerkki 232 (Pakollinen pysähtyminen)

☐ Tarvitaan ☐ Ei tarvita

Päätie

☐ Päällystetty ☐ SOP tai muu vastaava ☐ Soratie

Suunnitelmatilanne

- ☐ Tie- tai rak.suunnitelma
- ☐ Tienrak/päällyste.työmaa

Keskushallinto
Opastinsilta 12 A
PL 33
00521 HELSINKI

Puhelin
0204 22 11

Telefaksi
0204 22 2202

Sähköposti
keskushallinto@tiehallinto.fi
etunimi.sukunimi@tiehallinto.fi

www.tiehallinto.fi

LAUSUNTO

21.11.2006

Lausunto

☐ Puollan ☐ En puolla ☐ Lisätietoja

Paikka	Tiemestarin allekirjoitus
Aika	Nimen selvennys

Lisätietoja

LIITTYMÄLUPAPÄÄTÖS, MYÖNTEINEN

Lauri Luvanhakija
Lähiosoite
POSTITOIMIPAIKKA

LUPAPÄÄTÖS 1 (3)
Liittymän rakentaminen

21.4.2006 999/2006/01/3
UL-323

Lausunto UL-998/18.3.2006 ja poikkeuslupapäätös 13.4.2006

Liittymälupa asuinkiinteistölle yhdystiellä 1234, Tuusula

1 Hakemus

Lauri Luvanhakija on pyytänyt lupaa asuikiinteistölle tarkoitetun liittymän rakentamiseksi yhdystielle nro 1234.

2 Päätös

Uudenmaan tiepiiri myöntää pyydetyn luvan seuraavasti.

Liittymän paikka
Kellokoski-Jokela yhdystie / 1234 / 1 / 2150 / vasemmalle, lausunnon mukaisesti tontin länsirajalle.

Liittymän käyttötarkoitus
Asuinkiinteistölle kulkuun (YA)

Jos liittymän käyttötarkoitus muuttuu tai liikenne kasvaa merkittävästi, luvansaajan on otettava yhteys Tiehallintoon.

Liittymän käyttö tulee sallia myös tilalle RNo 666:1 kulkuun, jos kulkuyhteyden järjestäminen myöhemmin niin vaatii ja tiepiiri katsoo sen tarpeelliseksi.

Päätöksen voimassaoloaika
Liittymä on tehtävä valmiiksi 31.10.2007 mennessä, tai tämä päätös raukeaa. Sen jälkeen tämä päätös ei ole voimassa. Päätös sisältää maantielain 42 §:n mukaisen työluvan tiealueella työskentelyyn.

3 Ohjeet liittymän rakentamisesta ja kunnossapidosta

Liittymä on rakennettava liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Ennen työn aloittamista rakentamisesta on ilmoitettava Tiehallinnon edustajalle.

Uudenmaan tiepiiri
Opastinsilta 12 A
PL 70
00520 HELSINKI
Puhelin 0204 22 11
Telefaksi 0204 22 2717
Sähköposti uudenmaan.tiepiiri@tiehallinto.fi
etunimi.sukunimi@tiehallinto.fi
www.tiehallinto.fi

Työssä on noudatettava Tiehallinnon edustajan antamia tarkempia ohjeita. Liittymän valmistumisesta on lopputarkastuksen pitämistä varten ilmoitettava Tiehallinnon edustajalle.

Liittymä on sen valmistumisen jälkeen pidettävä päätöksen mukaisessa kunnossa luvansaajan toimesta ja kustannuksella sekä noudattamalla Tiehallinnon edustajan antamia ohjeita.

4 Yhteystiedot

Tiehallinnon edustaja ja yhteyshenkilö:
Tietarkastaja Veikko Valmistelija
0204 22 9999

Luvansaajan yhteyshenkilö:
Lauri Luvanhakija

5 Sovelletut lainkohdat

Maantielaki 37 § ja 38 §.

6 Lupamaksu ja maksuperuste

Lupamaksu on100 euroa.
Lasku lähetetään myöhemmin erikseen.

Maksun perusteet:
- Valtion maksuperustelaki 4 § ja 6 §
- Valtion maksuperusteasetus 1 §
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Tiehallinnon maksuista 2 §

7 Muutoksenhaku

Valitusosoitus liitteenä.
Oikaisuvaatimusosoitus maksun osalta lähetetään laskun mukana.

8 Allekirjoitukset

Liikenteen palvelupäällikkö Paula Päättäjä

Tietarkastaja Veikko Valmistelija

LUPAPÄÄTÖS
Liittymän rakentaminen

21.4.2006 999/2006/01/3
UL-323

LIITTEET 1. Ohje liittymän rakentamiseksi
2. Valitusosoitus

TIEDOKSI Timo Tiemestari
Mäntsälän urakka
Reskontra

Veikko Valmistelija

Lauri Luvanhakija
Lähiosoite
POSTITOIMIPAIKKA

LUPAPÄÄTÖS 1 (2)

10.3.2006 999/2006/14/2

Kielteinen liittymälupapäätös, Tornio

1 Hakemus

Lauri Luvanhakija on pyytänyt lupaa asuinkiinteistön liittymän rakentamiseksi seututielle nro 999.

2 Esitetyn liittymän paikka

Lautiosaari - Tornio maantie / 999 / 003 / 5160 / oikea

Kiinteistöille rno 18:112 ja 18:113.

3 Päätös

Lapin tiepiiri ei myönnä pyydettyä lupaa.

4 Päätöksen perustelut

Nykyiselle maantielle on vahvistettu yksityisten teiden järjestelysuunnitelma, jonka tie- ja vesirakennushallitus on hyväksynyt päätöksellään n:o Stie-111/21.2.1983. Järjestelysuunnitelmassa on kielletty muiden kuin suunnitelmassa osoitettujen liittymien rakentaminen.

Tiehallinnon ohjeiden mukaan maantiellä 999 Lautiosaari - Tornio on nykyisellä liikennemäärällä uusien rakennettavien yksityisten teiden liittymävälin oltava vähintään 250 - 400 metriä. Tieosalle, johon liittymää haetaan, nykyinen liittymäväli on 405 metriä. Liittymävälin pienentäminen hakemuksen mukaiseksi heikentäisi liikenneturvallisuutta.

Maanmittaustoimituksessa 21.9.1992 on tiloille 18:110, 18:111, 18:112, 18:113, 18:114 ja 18:115 perustettu 4 metrin levyinen tieoikeus, jolle hakija voi rakentaa tarvitsemansa tien ja järjestää kulku tontilleen kantatilan liittymän kautta.

Hakemuksen mukaisessa kohdassa on maantiellä ohituskielto viereisen Reimarintien kanavoinnin takia. Ohituskieltoalueelle ei voi myöntää lupaa uuden liittymän rakentamiseen.

LUPAPÄÄTÖS

10.3.2006 999/2006/14/2

5 Sovelletut lainkohdat

Maantielaki 37 §.

6 Lupamaksu ja maksuperuste

Lupamaksu on 20 euroa. Lasku lähetetään myöhemmin erikseen.

Maksun perusteet:
- Valtion maksuperustelaki 4 § ja 6 §
- Valtion maksuperusteasetus 1 §
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Tiehallinnon maksuista 2 §

7 Muutoksenhaku

Valitusosoitus liitteenä.
Oikaisuvaatimusosoitus maksun osalta lähetetään laskun mukana.

8 Allekirjoitukset

Liikenteen palvelupäällikkö Paula Päättäjä

Rakennusmestari Veikko Valmistelija

LIITTEET Valitusosoitus

TIEDOKSI Timo Tiemestari

Veikko Valmistelija

ISBN 878-951-803-845-3
TIEH 2100050-v-07